

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV., VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788. KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÖNK TISSZA...

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY széplőrádalmi főmunkatárs.

A JADÓHIVATAL. BUDAPEST, IV., VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 708. HIRDETÉSEKET ÉS NYILTÉRBE VALÓ...

A szerb királyi pár meggyilkoltatása.

Alig tudunk felocsudni abból a borzalmas benyomásból, amelyet a belgrádi kononban végbement tragédia tisztán emberi hatásával kell minden érző lélekben. A szív első gerjedelme elfelejteti velünk, hogy ezen a helyen a politika szolgálatja minden eseményhez a bírálati mértéket. Ki is hinné egyhamar, hogy a mi időnkben és olyan nemzet körében, a mely az európai polgárosodás világához kíván számítani, pártviszálgyok és politikai ellentétek megoldását még a legrettenetesebb vérbűnök árán lehet keresni. Ami ebben az esetben még különösen megrendít, az a messze előzményekből induló történelmi végzet egyre gyászosabb kifejlődése.

Igazi antik tragédia méretei bontakoznak ki itt előttünk. Mint az Atridák királyi házában, itt is egyik nemzedéket a másik után sújt le és típor el végül teljesen az istenek kibékíthetetlen átka. Mélységes fekete árnyékként húzódik, majdnem egy század történelmén keresztül az Obrenovics-család öröklő háza. Mihály fejedelemnek kegyetlen felkonoztatása, Milán királynak oly boldogtalan hányattatása és szomorú vége, utának Sándor királynak első gyermekétől oly sivár élete folyása, ifjú korában való megöletése és vele együtt a királyi család teljes kiirtása! A tragikus képnek milyen sorozata ez, jóformán csak az utolsó emberöltőnek tartama alatt.

A hogy végignézzünk rajtuk, megcsap bizony bennünket az a sejtélem, hogy a dinasztikus hatalom gyakorlata még a mi korunkban sem mindig nyugalmas polgári foglalkozás és a trónok magaslatait a mi modern látásunk előtt is elborithatják azok a fellegek, melyek a legrombolóbb szenvedélyek villámait eregetik méhőköl.

Persze azt, hogy a királyi család utolsó katasztrófája oly rémes vérfürdővé vált és a szerb pártok régi körét az egész királyi család bestiális legyilkolásával fejezték be, ezt csak Szerbia közéletének és kultúrájának viszonyaiból lehet kellően megmagyarázni. A Balkán államok egy általánosan ismeretes arról, hogy politikai erkölcsük még nem hántották le az eredeti emberi vadság nyomait. De valamennyi közül éppen Szerbia válik ki közéletének és partharczainak ősi barbár vonásai által. És nem lehet tagadni, Milán királynak féltelenségre hajló temperamentuma éppen sokat tett ahhoz, hogy a szerb politikában a brutális erőszak és a kegyetlen megtorlás indulatai elhatalmasodjanak. Ez a szörnyen véres jelenetkezés, a törnek és pisztolyok az iszonyatos munkája a királyi család legfelsőbb termeiben, és mindenestre meglepheti a forradalmi kitöréseikben is emberiesebb módokhoz szokott európai népeket. De azt már legkevésbé lehetne mondani, hogy mindaz, a mi a belgrádi eseménynek politikai tartalma: a forradalmi változás és a dinasztia bukása, váratlanul jöttek. Dehogy is! A ki a szer-

biai dolgok menetét csak némi figyelemmel kísérte, már régen nem kétkelhetett azon, hogy a kormányzati bűnök folytonos halmozódása a bűnhődést is egyre közelebb hozza. Nagyon is előre lehetett látni, hogy az állami élet alapjainak könnyelmű megbontása, a népzéreseknél örökös okatlan felzaklatása mihamar a teljes összeomláshoz fognak vezetni. Szinte csodálkozni lehet, hogy a végzetes leszámolás már előbb be nem következett.

Nem igen lehet képzelné szomorubb történelmi fejezetet annál, a mely Sándor király uralkodását foglalja egybe. Öszinte részvétet érdemel bizonyára, mert végzetes volt már a kormányzati örökség, a melyet atyjától átvett! Nem számíthatott a dinasztikus hűség melyen gőkörező érzelmeire, a kit már mint gyermekkirályt, szüleinek halalos viszálykodása abba a kényszerűségbe hozott, hogy előbb anyjának, később atyjának az országból való száműzetését nevével fűdözze. Róla is részben igaz, hogy elődjei bűneiért kellett lakónia. De igaz az is, hogy első sorban saját hibái és vétkei tették kikerülhetlenné az Obrenovics-ház teljes bukását. A mikor Milán király érezte, hogy vétkeinek rovása betelt és a szerb nép ellenséges érzülete a robbanásig van feszítve, ő a tetterős, bátor, uralkodni szerető férfiú, le tudott mondani serdülő fia javára bölcsen megmondolva azt, hogy az ártatlan gyermek ment maradhat a mult terhétől és könnyű szerrel kiegyelvezheti az elmergesedett érdekelteket, új mederbe vezetheti le a forrongó elemeket. De hajh, az apa nem rendelkezhetett épen saját természetének örökségével. Sándor király teljes mértékben örökölte atyjának hirtelen, szeszélyes vérmérsékét atyjának ereje és belátása nélkül. Ugy következett be, hogy Sándor király egerere alatt valóságos politikai komédiák előzték meg azt a végső tragédiát, amelynek hírei oly rémületesen hangzanak most füleinkbe. És van abban némi történelmi logika is, hogy ez a katasztrófa oly gyorsan következett az utolsó államcsinyre, melylyel Sándor király a szerb alkotmányosság összes tényezőit bóhozati figurák színvonalára sülvesztette alá.

Most itt a kérdés, mi következik Szerbiában? A borzalmas vég után mit igér az új kezdet? Világos, hogy ez a kérdés nemcsak a szerb királyság lakóit izgathatja. Az eddigi hírekből két elem emelkedik ki, mint a forradalmi változás irányzója és ezzel egyben mint a jövő alakulás tényezője. Az egyik elem a katonaságnak domináló szerepe. A másik Karagyorgyevics Páternek, az ismert szerb trónkövetelőnek előtérbe lépése. Hogy ez a két elem milyen irányt fog szabni Szerbia belső alkotmányos fejlődésének és micsoda viszonyba helyezkednek a szerb nép közérzületével, ezt most bajos megítélni. Az eddig beérkezett hírekből arra sem lehet következtetni, hogy a szerb pártok melyike állott szorosabb kapcsolatban ezzel kizárólag belgrádi hely-

őrségi csapatok által végrehajtott forradalommal. De Karagyorgyevics nevének fölmerülése súlyos nemzetközi jelentőséggel is ruházza fel a belgrádi katasztrófát. Köztudomású dolog, hogy Szerbiának új ura egyfelől sokszoros rokonsági viszonyban van az orosz uralkodóházzal, másfelől sohasem titkolta határozottan ellenséges érzületét monarkikánk irányában. Ez erősen a mi kérdésünké teszi a szerb dinasztikus kérdés jövő alakulását.

Mezel Erő.

Az első hír. Zimony, június 11. Reggel 6 óra.

Ma éjjel két óraker Belgrádban meggyilkolták az egész királyi családot. Agyonlőtték a királyi páron kívül Nikodém hadnagyot, Draga királyné öccsöt és két testvérhugát, a királyi szárnysegédét, Markovics Czinózar miniszterelnököt, Teodorovics Vejo hadügyminisztert, Petrovics tábornokot és a királyi palota tizenkét őrt. A lazadást a hadsereg intézte. Karagyorgyevics trónkövetelőt királyiá kiáltották ki.

Az esemény részletei.

Az első hírt csakhamar sürin követték a táviratok, amelyek már tisztában adták a szörnyű merénylet kését. Belgrádot teljesen elzárták a külvilágtól, úgy hogy onnan alig érkezhettek hírek, azok Panceván, Temesváron, Zimonyon és Újvidéken át kerültek a fővárosba. Így érhető az az ellentmondás, amely az egyes verziók közt van.

A különböző hírek összevetésével megállapítottunk tekinthető, hogy a merénylet éjjel fél két óraker történt. A összeesküvők, a kiknek a vezetője Nikolics ezredes volt, először legyilkolta az őrséget, aztán a gárda tizenkét tagját. Majd behatoltak a király lakosztályába, a hol éppen éjjeli ülés volt. Az ezredes állítólag elébe lépett és egy iratot tartva a király elé, így szólt: — Felség, itt van a lemondás, vagy átírja ezt, vagy megnevezi az utódját.

Sándor király elesáppadva felugrott s rárivalt az ezredesre: — Takarodjál! Rögton jelentkezzél az őrség parancsnokánál! Az ezredes — állítólag — összecsett kézzel kérte a királyt: — Esdve kérem Felségedet, mondjon le, mert ezt a kérdést másképp nem lehet megoldani. A király erre előkapta a revolvert s rálőtt az ezredesre. A lövés nem talált. Ebben a pillanatban berontottak a szomszéd teremből az összeesküvők. A király látván a veszedelmet, egy titkos ajtót rántott fel, a melyen át Draga királynéval egy titkos pincszobába menekült, a hol azonban, mielőtt még az ajtó magukra zárták volna, az összeesküvők elértek őket és először a királyt, aztán a királynét türelt leszárták. A teremben maradt összeesküvők ezalatt Lunyovloxa Nikodém hadnagyot, a királyné öccsét, Helénát, a királyné egyik nővérét (a másik nővére nem volt jelen), Markovics Czinózar miniszterelnököt, Teodorovics Vejo hadügyminisztert, Petrovics Lázár hadügyminisztert és Naumovics adjutánt gyilkolták meg.

A másik verzió szerint a katonaság intézte a lazadást, minekutána a kaszárnyában esküjét vették. A királyi pár estebédet adott, a melyen jelen voltak a királyné rokoni és a miniszterek. A király itt föl szólította a királynét, hogy hagyja el az országot. A miniszterek ezt ellenézték, mire a király a kaszárnyából két század katonaságot kért. A katonaság megérkezvén, a palota őrségével összetűzött. Általános lövöldözés támadt, melyben elestek: a királyi pár, a királyné két fítestvére,

állítólag nőtestvérei is és a környezetből többen. Így adják elő a véres eseményt hivatalos oldalról.

Zimonyból egy harmadik verzióról ad hírt a láviro. Bogdanovics Simon, az egyik meggyilkolt gárdatiszt, Bogdanovics Péter százados rokona odamenevült. Azt mondja, hogy a királyi család tegnap névtelen levelet kapott, amelyben figyelmeztették a készülő vérontásra. A király nem vette komolyan a levelet; a királyné azonban félt és az ő intézkedésére mindenütt megkeztették az őrségeket. Az óvintézkedés azonban nem használt, mert a gárda egy része bele volt avatva a tervbe, amely enélkül nem is sikerülhetett volna.

Vejo Teodorovics belügyminiszter, aki szinteg bizalmasa volt a királynak, egyelőrt az összeesküvőkkel. Lázár Petrovics őrnagy vezette a gyilkosokat. Vele volt tizenkét tiszt, tulnyomóan hadnagyok, 60 vagy 70 katona és vagy nyolcz polgári egyén. A konak kapuján akadály nélkül jutott át a csapat. Ugy mondják, az őrtállót azért nem tartotta fel őket, mert azt hitte, hogy az őrséget erősítik meg, amint az az esti órákban egyszer már megtörtént. Kötelesség-szerűen tisztogelt Petrovics őrnagynak, aki viszontla a tiszteletét.

Az első összeesküvés a király lakosztálya előtt történt. A két gárdatiszt, köztük Bogdanovics Péter kapitány, feltartóztatták az erőszakkal előretörők tiszteket. Rövid szóváltás következett, mire a merénylők a két gárdatiszt karddal keresztűszúrták.

Az egyik áldozat teljes erővel segítségért kiáltott. Segítség azonban nem jöhetett, mert a merénylők elzarták az összes bejáratokat.

A tisztek, követe a merénylő katonáktól, a király hálozobájá felé törekedtek. Itt találkoztak a két hadsegéddel, a kik már fegyverrel kezükben várták a merénylőket. A merénylők nyomban löttek; mindkét hadsegéd holtan rogyott össze.

Most jutottak el a merénylők a király hálozobájához. A király ágya előtt állt kezében revolverrel. Aig törték be az ajtó a merénylők, a király egymásután több lövést adott: az első lövés halálosan megsebesítette Teodorovics belügyminisztert, a másik egy merénylőt talált. A következő pillanatban azonban a merénylők is löttek és kardjaikkal halálra kasszabolták a királyt.

A mi a királyiylal végeztek, a merénylő csapat egy másik része a királyné hálozobájába tört és a királynét, a ki alólton fektűt ágyán, agyonlötte.

A szomszédaszobából jajveszékelve iparkodott menekülni Milena hercegnő, a királyné huga; azonban a merénylők őt is lelöttek. A konak jobb szárnyán lakik a királyné családja. Ide is betörték a merénylők és a királyné legfiatalabb öccsöt, az udvarmestert és két gárdatisztet ölték meg. Aki a merénylők elé került, a halál fia lett. Ebben a lakosztályban történt a legrettenetűbb mérszárás.

A merénylet lefolyásáról a felhivatalos Budapesti Tudósítói a következő közleményt adja:

Egy ma délután 2 óraker Belgrádból távozot teljesen megbizható személy Zimonyban feladott táviratban a belgrádi eseményeket a következőképen írja le: Egy tiszti küldöttség, élen egy ezredessel a konakba hatolt és arra akarta kényszeríteni a királyt, hogy egy eleje tett lemondási okmányt írjon alá. A király vonakodott, s midőn az ezredes feléje közeledett, forgopisztolylyal lelötte az ezredest. Erre valóságos csatározás tört ki, a melyben a király, a királyné, a királyné fivére és nővére, a hadügyminiszter, a miniszterelnök és három tábornok elestek. A holttesteket az ablakon át kidobták a konakból. A katonaság a rendet fenntartani igyekszik. Új király proklamációjáról délután két óraker meg nem volt szó.

A többi áldozat.

A legtöbb részvétet az áldozatok közül Cincár-Markovics tábornok miniszterelnök alakját illeti. A miniszterelnököt a Jakásán egy katona az álmából zavarta fel, azt mondván, hogy sürgős írást akar átadni. Cincár-Markovics a katonához közeledett, hogy az írást átvegye. E pillanatban a katona rálött és a miniszterelnök holtan esett össze. Pannovics Milován hadügyminisztert szintén a lakásán löttek agyon. Pannovics, mikor megtámadták, egy

szekrénybe menekült. Támadói huszonötöször löttek bele a szekrénybe.

Egy másik forrás szerint az összeesküvők, a kik dinamitot dobtak a királyi palota elsőemeleti és földszinti ablakaira, ostromra mentek a palota ellen. A palotaőrseg és a palota népe és az ostromlók között igen erős küzdelem folyt, a melyben háromszázan vesztették el életüket. A királyt, a királynét, ennek testvéreit és az összes öröket, továbbá Cincár-Markovics miniszterelnököt, Teodorovics hadügyminisztert és Petrovics Lázár tábornok főhadsegédét felkonozták.

Karagyorgyevics Péter.

Az új szerb király! Karagyorgyevics Péter proklamációt adott ki, a melyben királyiá kiáltja ki magát. A proklamációban általános amnesztiát hirdet. Megkegyelmez mindazoknak, a kik valaha az ő családjának ellenségei voltak és felszólítja őket, hogy fogadjanak neki hűséget. Egyben pedig visszaállította az 1888-iki alkotmányt, a melyben biztosítja Szerbia részére a sajtószabadságot és a titkos sajtózárti jogot, a mely szerint mindenben a népakarat fog érvényesülni.

Egy hír szerint Karagyorgyevics már Belgrádban van, de ez a hír még nincs bizonyosítva. Más hír szerint déiben érkezik meg a vonattal. Karagyorgyevics kijelentette, hogy a trónt csak akkor foglalná el, ha Magyarország és Ausztria és Oroszország beleegyeznek. Zsvikovics a színház elé állott és beszédet intézett a néphez. Elmondván a meggyilkolást, (az első verzió szerint) kijelentette, hogy vége a zsarnokságnak és most Szerbia szabad. A katonák sapkájukról levették a régi betűt és pálmagyalat tettek a helyére.

Zimonyból táviratozzák, hogy Karagyorgyevics Péter egy év mulva a trónról le fog mondani s az uralkodást fiának fogja átengedni. Csak azt várja meg, hogy fia a szerb alkotmány értelmében nagykorúvá váljék.

A forradalmi kormány.

Az új kormány kevéssel a véres államcsiny után megalakult. Kora reggel a következő proklamáció jelent meg:

A szerb néphez!

Ma éjjel agyonlöttek Sándor királyt és Draga királynét. Ezen komoly és nehez pillanatban hazánk és népünk barátai egyesültek és megalakították a kormányt. A midőn a kormány ezt tudomására hozza a szerb népek, meg van győződve, hogy a szerb nép köréje fog seregeleni és segédkezni fog neki abban, hogy az országban mindenütt fennmaradjon a rend és a jogbiztoság.

Ezenel köztudomásra hozza a kormány, hogy a mai naptól, az 1901. április 6-iki alkotmány mindazon törvényekkel, amelyek az év mácius 25-éig (naptár sz.) érvényben voltak, életbelep. A március 24-iki proklamációval feloszlott régi nemzeti népképviselet Belgrádba jun. 15-ére ismét egybeítható.

Avakumovics Jován tárca nélküli miniszterelnök. Kalievics Ljubomir — külügy; Protics Stoján — belügy; Genesics György — kereskedelem; Atanackovics Jován tábornok — hadügy; Dr Velkovics Voisláv — pénzügy; Masin Sándor ezredes — építkezéstudgy; Stojanovics Ljubomir tanár — tanügy; Simkovics Ljubomir — igazsástudgy;

Avakumovics Jován, a miniszterelnök Risztics Jovánnak, a nem régen elhunyt kitűnő szerb államférfiúnak politikai barátja és tanítványa. Sándor király kiskorúsága alatt Risztics régens, a mikor már nagyon nyakára nőttek a radikálisok, Avakumovicsot nevezte ki miniszterelnökké, azzai a feladattal, hogy megsemmisítse a radikális pártot és engedelmessé tegye a radikálisokhoz.

Vertical text on the left margin, likely a table of contents or index, containing numbers and small text fragments.

Kossuth hírek nyomtatkozott... Az első herceg... gyilkosság... tette volna... a vel... hírek szer... vics nem... összeeskü... gyilkolás... kérészake... renesetlen... volna elő... A honz... gának Ka... llyen ké... Szerbia k... versenye... nek látsz... rült a tró... a másik... tójának n... nem csak... Obrenovi... Az a le... len közö... összeeskü... az össze... órási kü... rülmény... és nem... erénye... tika is... Ha az... tika, a... rad, ez... a bele n... dek leg... rendes k... látszik... hogy Sz... megszák... sem pe... részét r... Politikai... párt rész... tárgyát Sz... A szabó... alig voltak... Urnapját... many tagy... egy negye... néppárt is... alatt levő... ken voltak... sz, azok... az esemé... magatartá... A hírek... napi ülése... ságos visz... fogja min... és pusztán... bejelent... vezető fér... elvő szá... közt mara... Szerb... Egyik m... szerb poli... rint Sándor... AZ... -- Az... Mennyi... pirosság... eseegepe... a lépések... pános ka... a kezük... dolatuk c... Egy ó... temérdek... mossa a... zsama... vértől pá... csak a... zándéko... szava. H... dát vag... ehezöke... rabló ma... bor férfi... előt, hog... lyel ellens... z kora... sághüvek... Belgrád... kat hiáb... az utca... hősök ö... ünnepele... len. Ner... k. a bel... nokoi es... kepzibiz... seumi s... mégis, in... lennége... szabadsá... Nehog

Avakumovics és elv- és miniszterháza, Ribarac belügyminiszter akkor olyan választást csináltak, a mely liberális többséget hozott a skupstinába. De nem volt benne közönséges mert nem lehetett dolgozni ezzel az országgyűléssel és az Avakumovics-Ribarac-kabinet kénytelen volt leköszönni. A két liberális pártvezér újabban összekülönbözött. Avakumovics az ó-liberálisok feje maradt, majd nem vezér párt nélkül, míg Ribarac az újliberálisok pártját szervezte. Megemlítem, érdemes, hogy az akkor még meg nem hasonlott liberálisok föltétlenül elneveztek az 1901. évi alkotmányt, amelyet a mostj Avakumovics visszaállított. Az új miniszterelnök intézkedéseiből különben az látszik, hogy ezúttal inkább a radikálisok, mintsem a liberálisokra akar támaszkodni. Kabinetjét sem állította össze tisztán liberálisokból, hanem vett maga mellé néhány radikális politikus is. Genesis kereskedelmi miniszter és Zsvikovics igazságügyi miniszter például annyira radikálisok, hogy felségvétség miatt hosszú időt kellett börtönben tölteniük. Veljkovics pénzügyminiszter egy ideig Sándor király kabinetjének feje volt, de azután ő is átesett az antidinasztikus radikálisokhoz. Kaljevics külügyminiszterrel az mondják, hogy a mikor Sándor királylyal, ennek trónörökös korában, Bécsben tartózkodott, akkor a magyar-osztrák monarchiához húzó szerb politikának volt híve.

A szerb nép.

A borzalom helyett a lelkesedés, az öröm mámorának az érzését váltották ki a merénylet híre. A lakosság nemcsak elismeri a lakadás jogosultságát, hanem örvendő hangzattalja, hogy immár vége a tirannizmusnak. A megölt királyt néző gyalázó kifejezésekkel illetik. A katonaság a csendőrséget és rendőrséget hamarosan lefegyverezte. Különböző helyeken ellenállásra nem talált. A város csendes. A részvétnek alig van nyoma. Sokan örömlámpákban esőködnek. A katonákig különösen vidám csak az szomorodik, a kinek ösmerését, barátját vagy rokonát megölték. Az utczán a csoportosulást most szétkergette a nagy esőzés, de a sorba állított katonaság is elhagyta állását és a házakba menekült. A kereskedők a változás miatt konsternálnak, hanem attól tartanak, hogy nagy kárunk lesz. A városban a századosok löhőnt jártak körül és úgy hirdették az eseményt és azt proklamálták, hogy Szerbia ime tirannusától megszabadult.

A város zászlószobában van. A katonaság a konak előtt áll. Soros és boros bordók vannak csapra verve a legénység nagyban dorbézol. A virágkereskedések kivételével minden üzlet zárva van. A nagy eső ellenére óriás néptömeg hullámszik föl-alá az utcákon. Reggel nyolczadfél órakor ment Avakumovics miniszterelnök az elnöki palotába, a tömeg lelkes zívókiáltással fogadta.

A konak előtt több ágyút állítottak föl. A nép bámeszködvé állja körül a palotát. A balkon felőli oldalán a támadók nagy ellentállásra találhattak: A faggönyök le vannak szaggatva, az ablaküvegek összetörték és az ablakok bezúzóva. Valószínűleg itt akartak menekülni az üldözöttek. Az ablak előtti kis kertben kesztyűk, katonasapkák, ruhadarabok hevernek.

Délelőtt kilenc órakor zászlókkal egy többszere gyegeközökből áll. csoport Avakumovics háza elé vonult, ordítva, káromlva és zívókiáltva. A miniszterelnöki palotában folyt a tanácskozás. Abban a pillanatban lépett ki Misics főhadnagy, aki a berohanást intézte. A tömeg megjelmezte a katonai zenekart, amely addig is a konak előtt muzsikált. A zenekar Misics tiszteletere rázendített a nemzeti dalra. Misics a lakásból nagy néptömeg kísérete, a midőn századával a lakására vonul. Misics alacsony, barna, szakállas ember, hajlott orral, közönséges arckifejezéssel.

Mialatt a konakban a véres esemény lefolyt, az utcákat katonaság szállta meg és a palota elé ágyukat vontak. A katonaság délig állt az utcákon. A katonák, lovak és ágyúk zöld levelekkel voltak ékesítve.

A tisztek sapkáján nincs kokárda. Két óra felé katonai csapat vonult a Mihajloviics-utczán, hol egy zárt kocsival találkozott. A csapat parancsnoka feltartóztatta a kocsit, melyből Zsvikovics Ljuba szállt ki. A mikor a katonák Zsvikovicsot felismerték, „Ejlen Karagyorgyevics!” kiáltással fogadták. A csapatot vezénylő tiszt és Zsvikovics megölelték és megcsókolták egymást, mire Zsvikovics újból beült a kocsiába és a belügyminiszteriumba hajlatott.

Az összeesküvés szála.

Bécsi értesülés szerint már néhány héttel ezelőtt el volt terjedve az a hír, hogy a montenegrói fejedelem merényletet tervez a szerb királyi család ellen. Ugy látszik, hogy ebben a híresztelésben egy kis tévedés volt, a mennyiben nem Nikita fejedelem, hanem Karagyorgyevics Péter herceg, a ki meghalt felesége révén közeli rokona a montenegrói fejedelmi családnak,

készítette elő a mult éjjel végbement forradalmat. Az a kérdés, vajjon Magyarország és Ausztria el fogja-e ismerni Karagyorgyevics Péter herceget szerb királynak? Az itteni mértékadó körök azt hiszik, hogy abban az esetben, ha bebizonyosodik, hogy Péter herceg semmit sem tudott a dologról és hogy a forradalom őt is meglepte, valószínű, hogy Magyarország és Ausztria el fogja ismerni. Itt azt hiszik, hogy Oroszország ebben a kérdésben egyértelműen fog eljárni Magyarországgal és Ausztriával.

A szerb radikálisok már huzamosabb idő óta sürűn érintkeztek Karagyorgyevics herceggel és a hadseregnek egy része már hetek óta fenyegetően viselkedett, de ezt hivatalosan megczófolták. Most kiderült, hogy mindez nagyon is komoly jelenség volt és sejteni beöle a most bekövetkezett forradalmat. A gyilkosság napjából is azt kell következtetni, hogy a forradalmat Karagyorgyevics Péter herceg szította és szervezte, mert éppen ma lett harminczöt esztendeje annak, hogy Obrenovics Mihály fejedelem a Topcsiderben meggyilkolták.

Az itteni irányadó politikai körök nem zárkozhattak el ama meggyőződés elől, hogy a belgrádi tömeges gyilkosság benső összefüggésben van a horvátországi eseményekkel és nagyon is lehetséges, hogy Karagyorgyevics Péter herceg csak azért készítette elő a horvátországi eseményeket, hogy a zágrábi hadtestet Horvátországban lekösse. Magyarországra és Ausztriára ily körülmények között az a kötelesség járul, hogy Boszniában és Herzegovinában, a hol szintén nagyon sok szerb van és kiket a belgrádi események éiragadhatnának, a szükséges intézkedéseket tegyék.

Egy másik zimonyi távirat szerint Karagyorgyevics Péter herceg inkognitóban ment Belgrádba, ahol ő maga intézte az egész forradalmat. Néhány nap előtt a budapesti rendőrség egyik felügyelője ment volt Ujvideken, mert az a hír volt elterjedve, hogy Karagyorgyevics Péter herceg elűnt Budapestről, de itt azt jelentették neki, hogy Budapesten újra megtalálták a herceg nyomát. Ujvidekről viszont azt jelenti egy telegramm, hogy az ottani szerb lakosság közt általános a meggyőződés, hogy az összeesküvést Fiumében készítették el, ahol legutóbb Karagyorgyevics herceg hosszabb ideig tartózkodott.

Belgrádból az a hír jött bizalmas uton, hogy az összeesküvés pontosan elő volt készítve. Az összeesküvők egyik része a királyi park elején levő órségi épület rohanta meg és az ellenszövegüket leszárták. Ugyanabban az időben egy másik csapat a konakba nyomult be és ott végezte el a véres munkáját, miután előbb az ottálló testőroket legyilkolták. Ezzel egyidejűleg Nikolics volt czerdes a kaszányákat járta be és ott magát díktátorrá kiáltotta ki.

Egyéb részletek.

A király és királyné holttették a templomba szállították és onnan fogták őket elemetnii a többiekkel együtt, mint akármilyen közönséges polgárembereket. A királyné teste állítólag darabokra van vágdalva. A konakot már teljesen kitisztították, a metropolita beszeltette és átadta az új királynak, aki ma éjjel már ott fog hálni. Azt is beszélik, hogy a meggyilkoltak holttették az ablakon át az utcára hányták.

Belgrádba sem utevéllel, sem a nélkül nem lehet bejutni. Az ujvideki állomásfőnök azt a távirati megkeresést kapta, hogy minden fölösleges vaggont küldjön el Zimonyba, mert a belgrádi lakosság tömegesen menekül.

Belgrádban a posta- és táviróhivatal nem működik. A katonaság a csendőrség és rendőrség egész személyzetét megfosztotta állásától.

A gyorsvonatok Budapestről csak Zimonyig közlekednek. Belgrád teljesen el van zárva a forgalomtól.

A belgrádi eseményekkel kapcsolatban a budapesti főposta igazgatója táviratlag intézkedett, hogy a zimonyi posta- és táviróhivatalban további intézkedés éjjeli és nappali szolgálatot tartssanak, hogy a hírszolgálat fenakadást ne szenvedjen. Ugy mondon Zimonyból úgy éjjel mint nappal lehet telegrammot feladni a gyors munka érdekében a személyzetet is szaporították.

Nemzetközi vonatkozások.

A belgrádi véres események nemzetközi következményei izgatják leginkább a közvéleményt. Más helyütt adjuk a hivatalos kommunikékét, a mely a szerb államcsinyt befejezett fény gyanánt tekintli. Egy másik információ a következőket mondja: Magyarország és Ausztria nem fog beleavatkozni a szerb királyság ügyeibe s a külföld egy állama sem fog beleavatkozni.

A hadseregünket nem fogjuk mozgósítani s a katonaságot nem fogjuk hadilábra, készenléthe helyezni.

Az a bécsi föltevés, hogy Karagyorgyevics szervezte volna a horvát zendülést oly célból, hogy ott lekösse a közös hadsereg egyik hadtestét: olyan föltevés, amelynek semmi alapja nincs.

Karagyorgyevics Péter az új szerb király, a legjobb érzelmeikkel viseltetik Magyarországgal és Ausztriával.

Ferencz József király még az urnapi körmenet előtt értesült a belgrádi eseményekről.

Goluhevszki gróf külügyminiszter értesítette rólok, aki csak kevéssel előbb kapott Belgrádból táviratot, amelyben a királyi család meggyilkolásáról értesítették. A királyi üzenegy órára magához rendelte Goluhevszki grófot.

A nagyhatalmak álláspontját nagyon megkönynyíti, hogy Belgrádban teljes a nyugalom s így a szövetség államoknak semmi okuk sincs arra, hogy különösebb intézkedéseket tegyenek.

Az a kétségtelen, hogy monarehiánk megfigyelő hadtestet fog a szerb határ közelében felállítani s így részleges mozgósításra van kitévés.

A VII. hadtest, mely a határhoz legközelebb van elhelyezve, — mint értesülünk — már is kapott készletet iránt való parancsot.

Egy másik hír szerint a péterváradit gyalogezred már ma utrakél Péterváradról Zimonyba.

Baró Fejérváry Géza, honvédelmi miniszter részletes értesítést kapott a merényletéről a zimonyi katonai parancsnokságtól.

Kalandozók hírek.

A forgatagként előtört váratlan események persze a kalandozóknál kalandozóbb hírek elterjedésével is járnak. Alább adunk közülük néhányat. Mi igaz belőlük, mi nem, ezekben a lázas órákban ki bírná ellenőrizni?

A legérdekesebb köztük egy szentpétervári távirat. E szerint a véres merénylet után Nikolics rögtön értesítette a szt.-pétervári katonai iskola parancsnokát Nekresev altábornagyot, hogy Karagyorgyevics György Szerbia trónörökösé lett. A parancsnok kora hajnalban diszruhában jelentette ezt a fiatal trónörökösnek, aki elbucszva társaitól és a tanári kartól, a rá várakozó czári fogaton, a czári palotába sietett, ahol a czár, a czárné és az egész udvar a legmelegebben fogadták, majd szívélves bicsut vették tőle. A trónörökös ugyanis rögtön utnak indult Szerbia felé. Utját a Fekete-tengeren és a Dunán teszi meg. Kíséretében van száz orosz gyalogos katoná, Odesszában pedig egy 25 tagu szerb küldöttség csatlakozik hozzá.

Zimonyból valóságos esudabogást táviratoznak. Arról a kombinációról küldenek ugyanis értesítést, mely szerint Montenegro és Szerbia real-unióban egyesülni fognak egymással? Közös lesz a külügy, a pénzügy és a hadügy. Hogy azonban ez a cél megvalósulhasson, el kell foglalni a törököt a novibazári szandzsakot amely Szerbia és Montenegro közé ékelődik.

A Zasztava jelenti: Draga királyné négy nappal ezelőtt névtelen levelet kapott, hogy mondjon le és vonuljon kolostorba, mert különben nagy szerencsétlenség éri a királyi házat. Draga királyné ezt a levelet nem mutatta meg Sándor királynak.

A belgrádi szerencsétlenségnek a Köln. Ztg egy belgrádi magántávirata a következő magyarázatát adja:

A királynak az utóbbi időben szándéka volt, hogy elváltik a királynétől. A királyné ezt észrevette és meg akarta akadályozni szándékát. Néhány nagybörrangú katonatiszt a királynét az éjjel erőszakkal el akarta távolítani a konakból, de a királyné hozzátartozói nem akarták ezt megengedni. Az ekkeseredett harcban a király, a királyné és egész kísérete elesett.

A hír hatása.

Budapesten.

Budapest valóságos lázban volt egész nap. Kevéssel az első hír érkezése után, reggeli fél tízkor megjelent az Egyetértés első fülon kiadása, melyet csakhamar lázas érdeklődéssel olvastak mindenféle, kéziről-kézre adván ennek az első külön kiadási lapnak a példányait.

Csak érthető és természetes, hogy azontul aztán mindenütt a belgrádi eseményekről beszélgettek az emberek, találgatván, egymástól kérdezgetvén, hogy a dolognak mik lesznek, mik lehetnek a következményei. Szerkesztőségünkben egymást érték a látogatók, akik az újabban érkezett hírekről voltak kíváncsiak és a telefon is egyre csilingelt és folyton ismétlődött a kérdés: — Mi újabb hír érkezett Belgrádból? Bizony jó ideig nem érkezett újabb hír semmiesem. Belgrádból szünetelt a távirószolgálat és csak Zimonyból, Ujvidekről, meg Pancsováról érkeztek jelentések, mindenik más-másféleképpen adván elő a dolgokat.

Még akadtak, akik kételkedtek is, hogy: — Hátha csak börczemanóver az egész dolog? Hátha nem is igaz?

De bármilyen ellenmondások voltak is a táviratok a részletekben, de abban meggyeztet mind, hogy Szerbiában iszonyú dolgok történtek, hogy meggyilkolták a királyi párt, a miniszterelnököt, az udvarbeli embereket. Csak tizenegy óra tájban érkeztek a részletebb jelentések és akkor számolván a közönségnek a lázas érdeklődésével, második jelentelmek külön kiadást is rendezett az Egyetértés, délutáni 2 órakor.

Délután, este, késő éjjel is egyre csak a belgrádi események képezik közbeszéd tárgyát mindenütt.

A szerb főkonzulátus.

A szerb főkonzulátus Damjanics-utcai épülete elé a délelőtti folyamán egymásután robotott koci

csi koci után. Délfelé már valóságos kocsiáncz volt a kételetes palota előtt az utcán. Benn a konzulátus összes szobái a zsufolóság tele kérészködőkkel, érdeklődőkkel, résztvevőkkel, a kik mind Barlovácot, Szerbia eddigi főkonzulját ostromolták.

A főkonzul mindenkinek ezt a stereotip választ adta: — Én semmit sem tudok. Én egy betű értesítést sem kaptam. Hozzám nem jött távirat.

A főkonzul az első értesítést reggel nyolczadfél órakor egy ismeretlenül kapta, a ki telefonon csak annyit mondott, hogy Belgrádban valami nagy szerencsétlenség történt. A királygyilkosság részleteit csak a lapok különkiadásából tudta meg Barlovác ur. Egy újságírónak a nagy izgalomtól reme egyéni monddt: — Én leszek az utolsó, a ki hivatalosan meg tudok valamit. Ha igazak ezek a hírek, ott most nincs kormány, nincs közrend, a hatalmat valaki a maga kezébe ragadta s mi, a külföldi képviselők csak a provizorium megszűntével fogjuk a hüreinket megkapni.

Szerbia budapesti képviselője mindössze ennyit tudott mondani a belgrádi eseményekről: — Egy munkatársunk ma délután is ottjárt Barlovác szerb főkonzul lakásán, akit igen megrendítettek a szerb események. Barlovác gyerekkorától ismerte és szerette Sándor királyt. Később mikor főkonzul lett, megönsült és Sándor lett a gyermekei keresztapja. És mivel a keresztaptság a szerbknél igen közel rokonságot jelent, biztosra veszik, hogy Barlovác nem maradhat többé a hivatalában.

Barlovác érdekes dolgokat mondott a szerb eseményekkel kapcsolatban. Egy Vujlics Milos nevű ember — állítólag sertéskereskedő — járt három héttel ezelőtt a Kobányán tartózkodó gazdag szerbek között és proklamációkat osztott szét köztük. Minden proklamáció élén Karagyorgyevics herceg képe volt zsinere festve. A czime a következő felszólítás volt: Kedves Szerb Népem! Tartalom az Obrenovicsok ellen irányul és szomorú veget jövendőnek nekik.

Barlovác följelentésére a rendőrség házkutatást tartott Kobányán és számos proklamációt elköbözött.

A kobányai szerbek különben igen egykedűven fogadták a vérengzésről jövő híreket. Igen természetesen tartják a fejleményeket és semmin sem lepődtek meg. Pedig sok komoly és okos hazafi akad köztük. Többen, akiknek rokonaik vannak odahaza, ezek hazautaztak.

A tözsdén.

A budapesti tözsdét rendes időben is kevesen, csak épen a hivatásos börzianerek látogatták; ma pedig, hogy hivatalos forgalom az ünnep miatt nem volt s a börze zárva maradt, még kevesebben gyűltek össze az ugynevezett magánforgalomban, mely a lépezhözvaló és a tőzsdéipletben levő Llyod-kávéházban szokott lefolyni.

A szerb királygyilkosságról szóló hírt a tözsdén már reggel nyolcz órakor tudták meg. A szörnyű hírt nagy megdöbbenéssel fogadták, s mint az eféle híreket rendszeren, első pillanában el sem akarták hinni, noha az utóbbi évek eseményei, a gyors egymásutánban elkövetett király- és elnökgyilkosságok után nem látszott lehetetlennek. Mindenki bizonyosat óhajtott tudni s azért azonnal munkába kezdtek, különösen a bécsi- és berlini telefon, hogy az ottani tözsdéről biztos értesülést kapjanak.

A börzianerek kezdetben nem tudták mitévők legyenek. Senkiscm tudta és nem is tudhatta, mik lesznek a mai esemény és az ezt előidézt összeesküvés következményei. Mindenféle eshetőségre gondoltak s nyomban megindultak a kombinációk, különösen a kontremin részéről, amely kapva-kapott az alkalmon és sürgös kínálattal igyekezett a helyzetet kiaknázni, ami az első megdöbbenés hatása alatt sikerült is neki. A nemzetközi üzérkedési értékek a sürgös kínálat miatt rohamosan hanyatlottak Osztrák hitelrészvény 656-ról 653-ra; magyar hitelbankrészvények 725-ről 722-re estek, osztrák-magyar államvonal részvények 673-ról 671-re estek.

Az első pillanatokban támadt zavart nemcsak a higgadtabb megfontolás váltotta fel, különösen midőn az újabb hírek azt jelentették, hogy Belgrádban hogyan fogták föl a véres eseményt, a hangulat ismét nyugodtabb lett s a kontremin erős oppozícióra talált az ellenpárt részéről. Az előbb erősen alászállt árfolyamok ismét emelkedni kezdtek és az előbbi veszteségnek egy részét csakhamar helyrehozták. Osztrák hitelrészvény 655-re, a magyar hitelbank részvények 724-re, az osztrák-magyar államvasuti részvények 672-re emelkedtek. A mai különbözöt tehát nem éppen nagy, a mi azt mutatja, hogy a tözsdé, ha első pillanában engedett is a megdöbbenő hír hatása alatt a kontremin rohamának, az csak pillanatnyi volt, s higgadtsgát, amelylyel az eseményeket mindenkor komolyan mérlegelni szokta, csakhamar visszanyerte ismét. Igaz, hogy a nevezett részvények tegnaphoz képest még így is tetemes hanyatlással zárultak, de ez nem csupán a belgrádi események következménye, hanem annak a lángha és hanyatló irányzatnak is, mely tözsdénken már hosszabb idő óta uralkodik. A három főüzérkedési értékpárir tegnapi és mai árfolyama közt ugyanis ez a különbözöt:

Tegnap	Mai	Különböz.
661.75	656.—	-5.75
729.—	722.50	-6.50
678.—	672.50	-5.50

Helyi és egyéb értékek egyáltalában nem kerültek forgalomba, tehát árfolyamuk sem változhatott.

A függetlenségi párt állásfoglalása.

A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt tagjai ma délután nagy számmal jöttek össze a pártkörben s igen élénken tárgyalták a belgrádi véres esemény politikai jelen-

tőségét. Abban valamennyien megegyeztek, hogy a párt mostani parlamenti küzdelmére az esemény nem lehet különös befolyással.

Este hétfő órakor megérkezett Kossuth Ferenc is és a párt tagjai Kossuth elnöklése mellett rögtönzött értekezletet tartottak annak megállapítása végett, hogy a párt a holnapi képviselőházi ülésen milyen állást foglaljon el a belgrádi eseményekre vonatkozóan.

Miután Kossuth Ferenc röviden jelezte azt, hogy ő a maga részéről morális és etikai szempontból a legelősebben elítéli a belgrádi királygyilkosságot, fölkerlte a párt tagjait, hogy nyilatkozzanak a dologra nézve.

Thaly Kálmán azt tartja, hogy holnap a kormányhoz intézendő kérdés formájában nyilatkozzék a párt nevében az elnök. A maga részéről azt hiszi, hogy a belgrádi esemény következtében beállható zavarok folytán a magyar államnak gondoskodnia kell határának biztosításáról, valamint a Szerbiával és a Balkán államokkal való kereskedelmi forgalom fenntartásáról. Megkérdezendő: nem-e szükséges figyelő hadtestek felállítása és a dunai monitorok kivezénylése, s a Szerbiában élő magyar alattvalók biztonságának megóvása? Lehet, hogy a szandzsák megszállása is szöba kerülhet. Mindenesetre hangsúlyozandóan tartja, hogy a szigorú semlegesség megőrzendő s annyi teendő, amit ily semlegesség megenged.

Kossuth Ferenc mindenesetre kijelentendően tartja a párt részéről, hogy a mostani században valaki nem szerezhet magának trónt és koronát gyilkosság útján. Ez ellenkezik a morállal és etikával, s olyan pirtnak, mint a függetlenségi párt, ezt hangsúlyoznia kell.

Hentaller Lajos úgy véli, hogy egyelőre legezészerűbb, ha a párt tartózkodó állást foglal el.

Bedőházy János azt a véleményét fejezi ki, hogy a pártnak tisztán csak emberei és etikai szempontból kell állást foglalnia, s az elnök jelentse ki a trónfoglalás ily módjának perhorreszkálását.

Thaly Ferenc szerint nagyon vigyázni kell a függetlenségi pártnak arra, nehogy független országok belügyeibe avatkozzék. Nekünk nem kell olyan gondolatokat belevegíteni a diskusszióba, melyekből azután a monarchia beavatkozásának inszímülását magyarázhatnák ki. Ellenkezőleg, kifejezendő az a remény, hogy a monarchia nem változtathatja meg a Balkán-államokra vonatkozóan a be nem avatkozásának sokszor hangoztatott politikáját. Csak etikai szempontból óhajtaná a kérdéshez való felszólalást.

Bartha Ferenc: Csak a kereskedelmi érdekek biztosítását tartja hangsúlyozandónak.

Bedőházy újabb felszólalása után Sebess Dénes úgy véli, hogy a szerbiai helyzet minden pillanatban változhatik. A hírek szerint most Szerbiában rend van. Most nem hozhat a párt végleges határozatot. Czelszerű lenne, ha holnap a képviselőházi ülés megkezdése előtt a párt újra értekezletet tartana.

Kossuth Ferenc ismétli, hogy azt mindenesetre enuncziálni kell, hogy a párt az immoralitást elítéli, s hangsúlyozandó a Balkán államokkal szemben a be nem avatkozás elve.

Szatmári Mór azt emeli ki, hogy a belgrádi véres esemény európai jelentőségű. Olyan dolog, amire egész Európa figyelme ráterelődik. A parlament legnagyobb ellenzéki pártjának már ebből a szempontból is hozzá kell szólnia a kérdéshez, sőt ebben elől kell járnia, hiszen a magyar államot Szerbia helyzete, mint szomszédos államot közvetlenül érdekli. Szerinte is különösen a Balkán államok belpolitikájába való be nem avatkozás elvének fenntartása hangsúlyozandó.

Pichler Győző azt tartja, hogy Ausztriának Oroszországgal együttesen üzött gonosz és embertelen balkáni politikáját is szöva kell tenni. Magyarország régi szabadságszerepelté is megköveteli azt, hogy ily gonosz politika kemény elítélése kijelentessék, s annak megváltoztatására a magyar befolyás érvényesítése követtessék a balkáni népek szabadsága és függetlensége érdekében.

Thaly Kálmán és Kossuth Ferenc nem helyeslik, hogy a balkáni népek viszonyainak kérdése belekapcsolassék a párt holnapi állásfoglalásába.

Kossuth Ferenc összegezi az elmondottakat és a következő három pontban véli a párt vélekedéseinek kifejezésre juttatását:

Előszó: A morális elv hangoztatását, s azt, hogy a párt élesen elítéli azt, hogy valaki gyilkos uton kerítse kezébe egy ország trónját.

Másodszor: A párt tiltakozik az ellen, hogy a monarchia a Balkán államok politikájába beleavatkozzék.

Harmadszor: Véreinket meg kell védelmezni, még pedig a lehető legkevesebb költséggel.

Az értekezlet egyhangulag hozzájárult ezekhez és megbizta Kossuth Ferencet, hogy holnap ily értelemben szólaljon fel:

Kossuth Ferencz a hozzánk beérkezett hírek nyomán számunkra a következő nyilatkozatot tette:

Az első hírek szerint Karagyorgyevics herceg személyesen jelent volna meg a gyilkosságánál, ami erkölcsi lehetetlenség tette volna a világ polgárusodott államának a vele való érintkezést.

A borzasztó tettet tehát nem lehet magának Karagyorgyevicsnek tulajdonítani. Ilyen körülmények közt a trónváltás Szerbia belügye és kizárólagosan a trónért versenyző családok egyike, természetesen látszik az, hogy a másik család került a trónra.

Van valami Karagyorgyevics viselkedése, és nem vagyok sem Obrenovics, sem Karagyorgyevics-párti ember. Elfoglatlan szemek nézem a helyzetet és azt látom, hogy ma nincs alkalmasabb ember a trónra, mint éppen Karagyorgyevics Péter.

Az a tény, hogy Karagyorgyevics közvetlen közel volt, azt bizonyítja, hogy az ősszesküvést ő rendezte és vezette. De az ősszesküvés és a gyilkosság közt óriási különbség van, mert lehetnek körülmények, melyek közt egy ősszesküvés nemcsak nem bűn, hanem polgári erény, a gyilkosság pedig, még ha politikai is, mindig törzstörvény.

Ha az Ausztria és Magyarország politikája, amint hírlik, teljesen semleges marad, ez helyes lesz. A Balkán felszigetén a bele nem avatkozás elvét a magyar érdek legjobban követeli.

A többi párt. Politikai körökben csak a függetlenség párt részéről képezte formális megbeszélés tárgyát Szerbország nagy eseménye.

A szabadlevél pártkörben vezető emberek alig voltak jelen — Széll Rátótton töltötte Urnapját, Apponyi Eberhardon — s a kormány tagjai közül báró Fejérváry is csak egy negyedóra jelen meg a klubban.

A hírek szerint Tallián Béla, a ki a holnapi ülésen elnökölni fog, a velünk barátságos viszonyban lévő állam eseményének fogja minősíteni a Belgrádban történteket és pusztán a formalitásokra szorítkozva fogja bejelenteni, kérve egyszersmind a pártok vezető férfait, hogy felszólalásukban egyelőre szintén csak a formalitások keretei között maradjanak.

Szerb politikusok a helyzetről. Egyik munkatársunknak ma alkalma volt egy szerb politikusal beszélni. Az ő véleménye szerint Sándor tragikus sorsa előrelátható volt. Két-

sége vonja azt, mintha Karagyorgyevics kezé mozdította volna ezeket a véres eseményeket.

Azokban nincs kizárva — fejtotta — hogy Karagyorgyevics lesz az új fejedelem, mert a szerb alkotmány a királyválasztás jogát teljesen az egybehívott nemzetgyűlésre ruházza és az végére nyersen választ. Így tehát, ha ez a velika skupsztina, ez a neve a királyválasztó gyűlésnek, tényleg megválasztaná Karagyorgyevics Pétert — ezzel a határozattal megsemmisítendő az 1858-ban hozott kiáltó törvényt de kérdés ha azt Karagyorgyevics elfogadja-e?

Azok, akik a kormányzást magukhoz vették, egytől-egyig beesültek emberek. A miniszterelnök Avakumovics Jován és Kaljevics Ljubomir külügyminiszter szabadelvű politikusok, akik már a hetvenes években voltak miniszterek és már akkor bebizonyították, hogy helyén van az eszük.

Protics, Atanzakovic Jován és Masin Sándor inkább maradi konservatív emberek, míg Stojanovic Ljubomir, Zlivkovics az igazságügyminiszter a legszélsőbb radikálisok. A mint láthatja minden elem képviselve van az új kormányban. Ez azonban nem fog meghasonlásra vezetni, mert azok a vezető férfiak tudják, hogy ők most egy nyugodt korszaknak az alapvető munkásai.

Van valami Karagyorgyevics viselkedése, és nem vagyok sem Obrenovics, sem Karagyorgyevics-párti ember. Elfoglatlan szemek nézem a helyzetet és azt látom, hogy ma nincs alkalmasabb ember a trónra, mint éppen Karagyorgyevics Péter.

Az a tény, hogy Karagyorgyevics közvetlen közel volt, azt bizonyítja, hogy az ősszesküvést ő rendezte és vezette. De az ősszesküvés és a gyilkosság közt óriási különbség van, mert lehetnek körülmények, melyek közt egy ősszesküvés nemcsak nem bűn, hanem polgári erény, a gyilkosság pedig, még ha politikai is, mindig törzstörvény.

Ha az Ausztria és Magyarország politikája, amint hírlik, teljesen semleges marad, ez helyes lesz. A Balkán felszigetén a bele nem avatkozás elvét a magyar érdek legjobban követeli.

A többi párt. Politikai körökben csak a függetlenség párt részéről képezte formális megbeszélés tárgyát Szerbország nagy eseménye.

A szabadlevél pártkörben vezető emberek alig voltak jelen — Széll Rátótton töltötte Urnapját, Apponyi Eberhardon — s a kormány tagjai közül báró Fejérváry is csak egy negyedóra jelen meg a klubban.

A hírek szerint Tallián Béla, a ki a holnapi ülésen elnökölni fog, a velünk barátságos viszonyban lévő állam eseményének fogja minősíteni a Belgrádban történteket és pusztán a formalitásokra szorítkozva fogja bejelenteni, kérve egyszersmind a pártok vezető férfait, hogy felszólalásukban egyelőre szintén csak a formalitások keretei között maradjanak.

Szerb politikusok a helyzetről. Egyik munkatársunknak ma alkalma volt egy szerb politikusal beszélni. Az ő véleménye szerint Sándor tragikus sorsa előrelátható volt. Két-

nyos erkölcsi előlétele áthághatlan akadály képezett a szerb nép szívében arra, hogy őt királlyá nevezze.

Ezek az állapotok már régóta elkészültek a szerb vezető emberek, főleg Milán király volt meghívott és ezek már régóta tapogatóztak abban az irányban, hogy valamit tegyenek. Már 6-7 hónappal ezelőtt beszéltem Vesznievs volt radikális szerb miniszterrel és Pantevics tábornokkal (akit másfél év előtt tudvaleg Sándor király, Milánra mondott felkészítései miatt megrendszabályozott) akik már akkor jelezték nekem, hogy valami történni fog.

Az új király. Karagyorgyevics Péter európai ember a szó teljes értelmében. Franciaországban nevelkedett és a francia nevelés minden tekintetben megjárta rajta.

Elegáns fellépésű, meggyerő külsejű ember, aki sokkal fiatalabbnak látszik, mint a mennyi tényleg. Mert Karagyorgyevics Péter már 17 jár a hatvanhoz. Nem éppen magistermetű férfiú, de csupa izom, csupa erő. Az arcvonásai, különösen pedig az éles tekintetű szemei elárulják, hogy sok energia lakik benne, aminthogy Karagyorgyevics Péter kétségkívül vaskezű uralkodó lesz.

Az arca borotvált, bajusza hullámos, gondosan ápolat, a haja pedig, a mely már erősen ősz, mindig egészen rövidre van nyírva.

A Karagyorgyevicsiek igen gazdagok. Nagy birtokaik vannak az aradmegyei Simándon valamint Temesvármegyében is és Simándon azelőtt meglehetősen gyakran megfordultak.

Érdekes, hogy a Karagyorgyevicsiek sorsági viszonyban vannak Tallián Bélával a magyar képviselőháza alelnökével, amelynyiben a Karagyorgyevics herceg Baich-leányt vett nőül és Tallián Béla neje is született Baich báróné. Tallián ma nem volt Budapesten, birtokán tartózkodott és ugye lehet, még nem is értesült arról a nevezetes fordulatról, mely most a Karagyorgyevicsiek életében beállott.

Karagyorgyevics Péter szereti a magyarokat. Ez nem csak affele mondvasínált szeretet. Ifjúkorának nem egy emléke fűzi őt a mi földünkhez, a hol mindig csak rokonszenven észlelt magával szemben. Valamicsket magyarul is beszél Karagyorgyevics Péter.

A ki az ő karakterét ismeri, kizártnak tartja, hogy előre tudt legyen a véréngesztől. Ha ilyen módon akart volna trónra jutni, hát a szélját már régen elérhette volna. Mert azt Karagyorgyevics Péter jól tudta, hogy a szerb nép szíve feléje hajlik és ha vét árán akart volna trónra jutni, csak egy szavába került volna, hogy híveit

jönna egy szép, bájos, nemeslelkű nő. Jött volna egy trónvaló teremtes. Jött volna egy finom lélek, akiben szív van és akiről deri sugározik. Mi lett volna akkor Sándorból? Talán még király is lett volna belőle!

De Draga jött. Draga Masina. S lett Sándorból egy báb egy asszony kezében, aki lopta a korona fényét, csalni akarta természetet és zsarnokot csinált a báb királyból. Mint a falánk kigyó a hipnotizált békát, teljesen asszonyi hatalmába kerítette ez a veszedelmes nő azt a veszedelmes leányt, aki királyt.

Nekik is, a szerb népnek is talán jobb lett volna, ha sohase találkoznak: Sándor és Draga. A kis szerb nemzet történetéből bizonyosan hiányzott volna ez a rémes, csufos lap, amelyre ma irt véres betűket a krónikás.

A leány. — Az Egyetértés eredeti tárcaja. — Az orkán, mely az elmúlt éjjel süvöltött végig Szerbián, halomra döntve az uralkodó oszlopokat, kegyetlen pusztításban letűrt egy virágzálat is. Ez a dolog jellemzi legjobban, hogy felvad, bárbar terület szülte vihar volt.

Rendes európai szélvész, ha kitör, megrengti a házakat és fakat csavar ki a földből tövestül. De a mezők ibolyáit sértetlenül hagyja, midőn felettük elszárgul. Rémséges, egzotikus viharok kellett lennie, hogy öldöklő utjában a virágnak sem kegyelmezett meg.

Amak az áldatlan családi körnek, a mely állandóan fenyegető veszedelmek közepette, a külső világtól elzárkózva, egy szerencsétlen uralkodónak legalább néhány édes órát vegyített keserű éveibe, sajátos szerepet játszó tagja volt Draga királyné leánytestvére.

A Maintenon-ok és Joséphine-ek példáin világtörténelmi szereplésre áhító asszony a

kik fanatikus szeretettel viseltetnek iránta, végrehajtsák óhaját.

Mi Karagyorgyevics Péter olyan minden zében liberális és széles látókörű embernek ismerjük, akinek az uralkodása alatt Szerbia kétségkívül nagy virágzásnak fog indulni.

Karagyorgyevics Péter özeveg ember. Neje Zorka, montenegrói hercegnő, Nikita fejedelem leánya volt, aki tizenégy év előtt halt meg.

Apósával, a montenegrói fejedelemmel, már évek hosszú sora óta nem érintkezett. Olyan differenciák támadtak köztük, hogy összeeszkettek. Az orosz udvarnál a Karagyorgyevicsiek igen kedveltek, olyannyira, hogy Karagyorgyevics gyermekeit a cászár neveltette Pétervárt. A két idősebb Karagyorgyevics herceg az orosz császári testőrségben szolgált eddig.

A szerb politikai menekültek vagy két évtized óta már nem Magyarországon kerestek menedéket, hanem Svájcban, a hol Karagyorgyevics bökényen gondoskodott róluk. A trón visszaszerzésének reményéről sohasem mondott le a Karagyorgyevics-család, mely középponti forradalmi iródt is tartott főn Genfben, rendszeres hírszolgáltatással az európai sajtó számára. La Serbie cizim egy francia lapot is adott ki Karagyorgyevics; a lapban semmi más nem volt soha, mint az Obrenovicsok új meg új büneinek felszólása. Az akcióit Genfből oly jól intézte Karagyorgyevics, hogy még ellenrendőrséget is szervezett a szerb menekültek megfigyelésére Svájcba, Belgiumba és Párisba küldött szerb titkos rendőrök ellenőrzésére.

Péter herceg egyik ücsöce, Karagyorgyevics Boszidár herceg az orosz hadseregben szolgált, s igen kiváló író.

A konakban. A konak, a hol most a világtörténelmi nevezetességű, véres esemény történt, Belgrádnak a főutján, a Knyáz Mihály ulicán fekszik, parknak közepette, amely park körülbelül olyan nagy lehet, mint a budapesti Károlyi-kert, a magyar-utca és egyetem-utca közt. Három oldalán magas kőfal veszi körül a parkot, csak a Knyáz Mihály ulica menője, a főhomlokzat előtt van hatalmas vasárás, két nagy kapuval.

A konak két épületrészből áll: a régi konakból, amely egyszemélyes, dőn külsejű, a barátságos épület és egy újabb traktusból, mely egészen modern, elegáns stílusú s a melyet már Sándor király építtetett, mivelhogy a régi konak szűknek bizonyult.

Maga a királyi pár a régi épületben lakott. A nagy ebédtér, mely az első hírek szerint a véres esemény színhelye volt, az első emeleten van.

Biz óda nem valami könnyű dolog közönséges emberfiának bejutni. Bejárás csak a Knyáz Mihály ulica felől van. Ott természetesen kettős őrség van minden kapunál. Balépen, igen szoros előkertbe jut be az ember és már most a régi és új épület közt levő bejáraton kell áthaladnia, hogy eljusson a főlepcsőházra, mely a belső udvarra nyílik s a mely az utcáról nem látható. És katonák őrzik a bejárat katonák állnak a lépcsőnél, a melytől nem messze van az őrségi épület, melyben egy szakasz katonán kívül rendszerint egy katonai zenekar is volt elhelyezve. Mert Draga királyné maga nagyra értékelt katonai körökben a gadta leánytestvér t.

Azt mondják, szép leány volt. Mekkora nagyra értékelt lehetett az, mely az asszonyi feltékénységét, sőt a hiúságot is áldozatul követte! Az asszony érezte, hogy abban a pillanatban, a mikor érzéki mámorából feléledik a ferje, megszűnik királynőnek lenni. A Balzac-korabeli nők pedig már bizalmatlanok a maguk erejében. Draga királyné a leánytestvérében mintegy önmagát megfiatalítva nyújtotta utának. A leányról még Belgrádban is keveset tudnak az emberek. Ide hozzánk csak a királyi palatából hebe-hóba kiszivárgó botránykrónika adott róla hírt. A botrányok krónikásai mindig szorgalmasan munkálkodtak a belgrádi konakban. Meglehet, hogy rágalom, a mivel a leány jó híret bemoskolták. De senkinek ezafolyta meg a híreket, s az emberek a rossz szat mindig szívesebben hiszik el valakiről, mint a jót.

A mikor pedig a szerb nép gyűlölete a meddő méhű királyné iránt mindjobban fokozódott, ez a gyűlölet kiterjedt a királyné egész családjára. A leány is gyűlölt alakká vált a nép előtt. Szeretést az udvarban erkölcsellenesség bélyegzők.

Az egész katasztrófaban igazi vértanuságot csupán a leány szenvedett. Ő a legsajálatraméltóbb áldozat. Mind a többiek legalább cselekvő, öntudatos és kifelé is érve nyitult szereplők voltak egy történelmi hitvatásnak. De a leány semmi egyéb nem volt, csak áldozat. Föl kellett adoznia jóhírt, csöndes boldogságot, végül pedig életét is.

A golyó, mely a többiek szívével átalverte, emlékeiket és neveiket nem ölte meg. A történetről pennája foglalkozni fog velük. De a leányynál senkinek fog többé foglalkozni. Őt egészen megölte a barbár golyó. Most, a midőn ezeket a sorokat szentelen mecsokkal szennyezte be önmagát. Egy leányt öl meg, akinek halálát semmivel, legutoljantottabb politikai érdek sem követhette.

A többi lehetett politikai gyilkosság, az egyszerű orgyilkosság volt.

Martos Ferencz.

Az Egyetértés tárcaja.

Sándor és Draga.

— Az Egyetértés eredeti tárcaja. —

Mennyi vér! Szinte ideérzik, szinte látni a pirosságot. Mintha patakokban folyna, mintha csöpegne a konak márványpadlóiról, végig a lépcsőkön és szivarogna ki a széles, vaspántos kapuk alól... Az emberek is véresek a kezük, minden eszedekedik, minden gondolatuk csupa vér...

Egy óra alatt ontották mind, ezt a temérdek vért. S egy emberöltő le nem mossa az emléket! Gilead minden balzsama nem teszi illatossá a sok vértől párolgó gyíkos kezet... Mert nemcsak a ezelt nézi az itélkező, nemcsak a szándékot keresi, a végrehajtáshoz is van szava. Hiába adja a rabló zsákmánya huszadát vagy akár ötödét szűkölködőknek és éhezőknek, rablott jószág marad a pénze, rabló marad ő maga. Nem ájtatos és jámbor férfi, aki térdrehullva imádkozik az oltár előtt, hogy isten bizossá tegye a kezét, amelylyel ellenségét ledöfi. Gyilkos ő mindenkép.

Az a két véres alak a konak kápolnájában, aki tegnap még király volt és királyné... számalmat érdemel és nem örömtűzket, a részvét könyeire méltó és nem a diadal-mámor carmagnolejára.

Dehogy voltak ők zsarnokok szegénynek, csak áldozatok lettek... Szinte ide látjuk a temetőket, amint ott fekszenek a konak kápolnájának padlóján, szakgatott ruhában, nagy vértócsában. Semmi sincs rajtuk királyi. Az arczukon bizonyosan ott ül a rájuk fagyott felelem és rémület, a ruhájuk czaftatos, s a vér, ami csöpeg róluk, aligha lesz kék és világos; sűrű lesz az és sötét. Pedig király volt Sándor és királyné Draga. De ökörhajtsár volt a dédapja az egyiknek, szolgáló volt az anyja a másiknak. Honnan vették volna ők a kék vért? Nem adják azt együtt a szerb koronával...

Talán mégse ezért lett fekete a vérük. Nem a származás, de a lélek közönséges volta teszi sűrűvé a vért. S nem volt nagy lélek egyik se, nem volt se kiváltságos, se választott, se nagy... Milyennek látszott Sándor, nekünk, ide messzire? Satnya test és satnya lélek. Üveges, apró, szürke, rövidlátó szemével egy félbenmaradt férfi nézett bele a világba s

lenni ez a kifakadás, hogy szabadságot, haladásért, nemzeti jogokért, hitért és függetlenségért nem szabad és nem kell vért ontani. Nem annyit jelent. Szabad is vért ontani, kell is vért ontani. De a szabadsághős többnyire a maga vért ontja, a maga életét áldozza fel szabadságért és népjogokért. A szabadságnak vértanya lesz az igaz hős, de nem a szabadság elleneségeinek hőhéja. Őlni szabad a szabadságokért, ha kell, de mézárolni, kaszabolni, büntést álltatlant egyre-másra kiirtani — vérszomjas horodák teszik ezt, de nem a szabadság bajnokai...

Az a két véres alak a konak kápolnájában, aki tegnap még király volt és királyné... számalmat érdemel és nem örömtűzket, a részvét könyeire méltó és nem a diadal-mámor carmagnolejára.

Dehogy voltak ők zsarnokok szegénynek, csak áldozatok lettek... Szinte ide látjuk a temetőket, amint ott fekszenek a konak kápolnájának padlóján, szakgatott ruhában, nagy vértócsában. Semmi sincs rajtuk királyi. Az arczukon bizonyosan ott ül a rájuk fagyott felelem és rémület, a ruhájuk czaftatos, s a vér, ami csöpeg róluk, aligha lesz kék és világos; sűrű lesz az és sötét. Pedig király volt Sándor és királyné Draga. De ökörhajtsár volt a dédapja az egyiknek, szolgáló volt az anyja a másiknak. Honnan vették volna ők a kék vért? Nem adják azt együtt a szerb koronával...

Talán mégse ezért lett fekete a vérük. Nem a származás, de a lélek közönséges volta teszi sűrűvé a vért. S nem volt nagy lélek egyik se, nem volt se kiváltságos, se választott, se nagy... Milyennek látszott Sándor, nekünk, ide messzire? Satnya test és satnya lélek. Üveges, apró, szürke, rövidlátó szemével egy félbenmaradt férfi nézett bele a világba s

lenni ez a kifakadás, hogy szabadságot, haladásért, nemzeti jogokért, hitért és függetlenségért nem szabad és nem kell vért ontani. Nem annyit jelent. Szabad is vért ontani, kell is vért ontani. De a szabadsághős többnyire a maga vért ontja, a maga életét áldozza fel szabadságért és népjogokért. A szabadságnak vértanya lesz az igaz hős, de nem a szabadság elleneségeinek hőhéja. Őlni szabad a szabadságokért, ha kell, de mézárolni, kaszabolni, büntést álltatlant egyre-másra kiirtani — vérszomjas horodák teszik ezt, de nem a szabadság bajnokai...

Az a két véres alak a konak kápolnájában, aki tegnap még király volt és királyné... számalmat érdemel és nem örömtűzket, a részvét könyeire méltó és nem a diadal-mámor carmagnolejára.

Dehogy voltak ők zsarnokok szegénynek, csak áldozatok lettek... Szinte ide látjuk a temetőket, amint ott fekszenek a konak kápolnájának padlóján, szakgatott ruhában, nagy vértócsában. Semmi sincs rajtuk királyi. Az arczukon bizonyosan ott ül a rájuk fagyott felelem és rémület, a ruhájuk czaftatos, s a vér, ami csöpeg róluk, aligha lesz kék és világos; sűrű lesz az és sötét. Pedig király volt Sándor és királyné Draga. De ökörhajtsár volt a dédapja az egyiknek, szolgáló volt az anyja a másiknak. Honnan vették volna ők a kék vért? Nem adják azt együtt a szerb koronával...

lenni ez a kifakadás, hogy szabadságot, haladásért, nemzeti jogokért, hitért és függetlenségért nem szabad és nem kell vért ontani. Nem annyit jelent. Szabad is vért ontani, kell is vért ontani. De a szabadsághős többnyire a maga vért ontja, a maga életét áldozza fel szabadságért és népjogokért. A szabadságnak vértanya lesz az igaz hős, de nem a szabadság elleneségeinek hőhéja. Őlni szabad a szabadságokért, ha kell, de mézárolni, kaszabolni, büntést álltatlant egyre-másra kiirtani — vérszomjas horodák teszik ezt, de nem a szabadság bajnokai...

Az a két véres alak a konak kápolnájában, aki tegnap még király volt és királyné... számalmat érdemel és nem örömtűzket, a részvét könyeire méltó és nem a diadal-mámor carmagnolejára.

Dehogy voltak ők zsarnokok szegénynek, csak áldozatok lettek... Szinte ide látjuk a temetőket, amint ott fekszenek a konak kápolnájának padlóján, szakgatott ruhában, nagy vértócsában. Semmi sincs rajtuk királyi. Az arczukon bizonyosan ott ül a rájuk fagyott felelem és rémület, a ruhájuk czaftatos, s a vér, ami csöpeg róluk, aligha lesz kék és világos; sűrű lesz az és sötét. Pedig király volt Sándor és királyné Draga. De ökörhajtsár volt a dédapja az egyiknek, szolgáló volt az anyja a másiknak. Honnan vették volna ők a kék vért? Nem adják azt együtt a szerb koronával...

Talán mégse ezért lett fekete a vérük. Nem a származás, de a lélek közönséges volta teszi sűrűvé a vért. S nem volt nagy lélek egyik se, nem volt se kiváltságos, se választott, se nagy... Milyennek látszott Sándor, nekünk, ide messzire? Satnya test és satnya lélek. Üveges, apró, szürke, rövidlátó szemével egy félbenmaradt férfi nézett bele a világba s

lenni ez a kifakadás, hogy szabadságot, haladásért, nemzeti jogokért, hitért és függetlenségért nem szabad és nem kell vért ontani. Nem annyit jelent. Szabad is vért ontani, kell is vért ontani. De a szabadsághős többnyire a maga vért ontja, a maga életét áldozza fel szabadságért és népjogokért. A szabadságnak vértanya lesz az igaz hős, de nem a szabadság elleneségeinek hőhéja. Őlni szabad a szabadságokért, ha kell, de mézárolni, kaszabolni, büntést álltatlant egyre-másra kiirtani — vérszomjas horodák teszik ezt, de nem a szabadság bajnokai...

Az a két véres alak a konak kápolnájában, aki tegnap még király volt és királyné... számalmat érdemel és nem örömtűzket, a részvét könyeire méltó és nem a diadal-mámor carmagnolejára.

Dehogy voltak ők zsarnokok szegénynek, csak áldozatok lettek... Szinte ide látjuk a temetőket, amint ott fekszenek a konak kápolnájának padlóján, szakgatott ruhában, nagy vértócsában. Semmi sincs rajtuk királyi. Az arczukon bizonyosan ott ül a rájuk fagyott felelem és rémület, a ruhájuk czaftatos, s a vér, ami csöpeg róluk, aligha lesz kék és világos; sűrű lesz az és sötét. Pedig király volt Sándor és királyné Draga. De ökörhajtsár volt a dédapja az egyiknek, szolgáló volt az anyja a másiknak. Honnan vették volna ők a kék vért? Nem adják azt együtt a szerb koronával...

lenni ez a kifakadás, hogy szabadságot, haladásért, nemzeti jogokért, hitért és függetlenségért nem szabad és nem kell vért ontani. Nem annyit jelent. Szabad is vért ontani, kell is vért ontani. De a szabadsághős többnyire a maga vért ontja, a maga életét áldozza fel szabadságért és népjogokért. A szabadságnak vértanya lesz az igaz hős, de nem a szabadság elleneségeinek hőhéja. Őlni szabad a szabadságokért, ha kell, de mézárolni, kaszabolni, büntést álltatlant egyre-másra kiirtani — vérszomjas horodák teszik ezt, de nem a szabadság bajnokai...

Az a két véres alak a konak kápolnájában, aki tegnap még király volt és királyné... számalmat érdemel és nem örömtűzket, a részvét könyeire méltó és nem a diadal-mámor carmagnolejára.

Dehogy voltak ők zsarnokok szegénynek, csak áldozatok lettek... Szinte ide látjuk a temetőket, amint ott fekszenek a konak kápolnájának padlóján, szakgatott ruhában, nagy vértócsában. Semmi sincs rajtuk királyi. Az arczukon bizonyosan ott ül a rájuk fagyott felelem és rémület, a ruhájuk czaftatos, s a vér, ami csöpeg róluk, aligha lesz kék és világos; sűrű lesz az és sötét. Pedig király volt Sándor és királyné Draga. De ökörhajtsár volt a dédapja az egyiknek, szolgáló volt az anyja a másiknak. Honnan vették volna ők a kék vért? Nem adják azt együtt a szerb koronával...

Talán mégse ezért lett fekete a vérük. Nem a származás, de a lélek közönséges volta teszi sűrűvé a vért. S nem volt nagy lélek egyik se, nem volt se kiváltságos, se választott, se nagy... Milyennek látszott Sándor, nekünk, ide messzire? Satnya test és satnya lélek. Üveges, apró, szürke, rövidlátó szemével egy félbenmaradt férfi nézett bele a világba s

lenni ez a kifakadás, hogy szabadságot, haladásért, nemzeti jogokért, hitért és függetlenségért nem szabad és nem kell vért ontani. Nem annyit jelent. Szabad is vért ontani, kell is vért ontani. De a szabadsághős többnyire a maga vért ontja, a maga életét áldozza fel szabadságért és népjogokért. A szabadságnak vértanya lesz az igaz hős, de nem a szabadság elleneségeinek hőhéja. Őlni szabad a szabadságokért, ha kell, de mézárolni, kaszabolni, büntést álltatlant egyre-másra kiirtani — vérszomjas horodák teszik ezt, de nem a szabadság bajnokai...

Az a két véres alak a konak kápolnájában, aki tegnap még király volt és királyné... számalmat érdemel és nem örömtűzket, a részvét könyeire méltó és nem a diadal-mámor carmagnolejára.

Dehogy voltak ők zsarnokok szegénynek, csak áldozatok lettek... Szinte ide látjuk a temetőket, amint ott fekszenek a konak kápolnájának padlóján, szakgatott ruhában, nagy vértócsában. Semmi sincs rajtuk királyi. Az arczukon bizonyosan ott ül a rájuk fagyott felelem és rémület, a ruhájuk czaftatos, s a vér, ami csöpeg róluk, aligha lesz kék és világos; sűrű lesz az és sötét. Pedig király volt Sándor és királyné Draga. De ökörhajtsár volt a dédapja az egyiknek, szolgáló volt az anyja a másiknak. Honnan vették volna ők a kék vért? Nem adják azt együtt a szerb koronával...

czeg kijelenti, hogy a belgrádi állam-
csinnyól csak a svájci távirati
ügynökség által dél felé közzétett
táviratból értesült. Egy újságírónak,
a ki azt kérdezte tőle, hogy mi igaz
e hírből, így válaszolt: *Várom a
hír megerősítését. Egyelőre mit
sem tudok és mit sem mond-
hatok.*

Köln, jun. 11.

Kölnische Zeitung jelenti Belgrádból mai kelet-
tel: Belgrád utcáin az izgatottság és ezzel
együtt az emberek csoportosulása a reggeli
órák óta egyre növekedett. A zuhó-
eső daczára sok ezer ember áll a királyi kastély
közébe levő utcákon. Mindenütt minden feje-
verembenli csapatok és ágyúk is vannak felál-
lva. A katonaság nem viseli többé a Sándor
király nevével ellátott kokárdát, hanem ennek hely-
lyén virágokat, zöld ágakat vagy leveleket visel.
Fiatl emberek csoportosulnak, zászlókat és kalap-
okat lengetnek és azt kiáltják:
— *Eljén Karagyorgyevics.*

Belgrádnak jóformán összes házain zászlókat
tűztek ki, de fekete gyászlobogó ezek között
nincsen. A királyi palotáról nem leng többé
lobogó.

Belgrád, jun. 11.

Az új miniszterium a következő kom-
münikét teszi közzé:

Különböző viszályok, amelyek az ud-
varnál felmerültek, előidézték a hadsereg
közbelepését és azt a konfliktust, melynél
Sándor király és Draga királyné életüket
vesztették. Hogy e szomorú és nehéz pillan-
atban az országban fenntartsák a békét
és a rendet, az összes politikai csoportok
képviselei egyesültek és ideiglenes kor-
mányt alakítottak, hogy a márczius 23-ika
előtt fennállott alkotmányos állapotot
helyreállítsák. Elhatározták, hogy a nem-
zetiségű, a melyet az 1901. április
6-iki alkotmány hatálya alatt választottak,
egybeolvadjon. A nemzetgyűlés meg-
fogja választani az új uralkodót és más
határozatokat is fog hozni, a melyeket a
mostani új helyzet megkövetel. A katonai
és polgári hatóságoktól eddig kapott je-
lentések szerint az országban sehohsem
zavarták meg a rendet. A kormány igye-
kezik fog tartani. A kormány meg-
van győződve, hogy midőn ilymódon jár
el, biztosítja a dolgok új állapotára számára
az összes európai hatalmak szimpátiáit.

Köln, jun. 11.

A Kölnische Zeitung jelenti Belgrádból: A
skupstina és a szenátus a hó 15-én formális
választásokon fogják szentesíteni Karagy-
orgyevics Péter herceget a hadsereg által
ma királlyá történt kiküldését. Nagy néptö-
megek az új kormány mellett tüntetve vonulnak
át az utcákon.

Köln, jun. 11.

A Kölnische Zeitung berlini táviratának
végén a szerb katasztrófához ezt a megjegyzést
füzi: Szerencsének lehet mondani,
hogy a mai általános politikai helyzet olyan,
hogy Oroszország és Ausztria Magyarország
egyvetérese következtében aligha
forog fenn az a veszedelem, hogy a
szerb zavarok az országban túl terjedjenek.
A személyes oldalát tekintve a barszói
esemény minden valószínűség szerint tisz-
tán szerb jellegű marad és a Balkán fel-
szigetén csak másodsorban érdekel hatalmak
felrehatólag egyelőre nyugodtan
meg fogják várni, miképen alakulnak a dol-
gok Szerbiában.

London, jun. 11.

Mint a Reuter ügynökség értesül a lon-
doni diplomácia körében az a nézet uralkodik,
hogy a belgrádi gyilkosságok nem
fognak maguk után vonni polgárháborút.

Páris, jun. 11.

A Havas ügynökség intervju közöl
a Karagyorgyevics Boszidár herceggel.
A herceg nem látszott nagyon meglepett-
nek a szerbiai események által. Azt a véle-
ményét fejezte ki, hogy Sándor király meg-
gyilkolása Draga királynéval kötött házassá-
gának következménye. A herceg ezt az
eseményt a király házasságáról érkezett
hírek óta előre látta. Draga királyné mind-
ent meggett, hogy magára vonja az udvar
és a nép gyűlöletét. A király meggyilkolása
csak elkerülhetetlen következménye a ki-
rályné ellen felhalmozódott ellenszenvnek.

Berna, jun. 11.

Karagyorgyevics Péter, aki Genfben tar-
tozkodik, delután egy újságírónak, a ki kérdést
intézett hozzá, azt izente,
hogy még nem kapott hivatalos
értesítést Belgrádból és semmit
sem tud még arról, vajjon Belgrádba
utazik-e és mikor.

Az új miniszterium proklamá-
ciójának aláírói közül többen az
ő hívei.

Zimony, jun. 11.

Napokkal sőt hetekkel előbb készítették elő
az összeszűrés tervét. Belgrád városka ki van lobo-
gózva. A nép az utcákon járál, mintha semmisen
történt volna. Néhány üzlet előtt pálinka-hordók
vannak felállva, melyekből pálinkát osztogatnak.
A 6. ezred zeneszóval vonult végig a váro-
son. A palotát megszállva tartják. Hetfőn a
skupstina ülést tart, melyre a régi képviselők
gyűlekeznek össze. Az utcákon a katonaság
Eljén Karagyorgyevics-t kiáltja.

Köln, jun. 11.

A Kölnische Zeitung jelenti Belgrádból
11 óra 2 perczkor délelőtt: Az eddig meg-
jelent lapok jelentik, hogy a véres esemé-
nyek éjjel 2 órakerültentek. Először a ve-
zerkari előkészítő tanfolyam tisztjait halották
be a konakba, miközben egy gárdistát meg-
öltek. Azután katonák jöttek, a kik azonnal
körülvették a régi királyi palotát. Egy ver-
zió szerint a királyi párt halószobájában
lepték meg. Egy másik verzió szerint a ki-
rályi pár a padlásra menekült. Az utóbbi
valószínűleg tartják. Az összes minisz-
teriumokat nyomban megszállták. Korán
reggel tisztok jártak be a várost és lohátról
kiáltották szét azt a hírt, hogy a királyi
párt agyonlőtték. Draga királyné számos lö-
söbet kapott. Azt beszélték, hogy a királyi
párt holttesteit lepedőkbe burkolva a konak
ablakán át lebecsülték a kertbe és azonal
egy szállítókoocsba tették. A királyné
két fivérét szintén a konakban lőtték agyon.
A három nővér életben maradt. Cincár
Markovics tábornok vejét, Mikovics kapitányt
agyonlőtték. 11 órakerültent a királyi pár
és három hadsegéd holttestét megejtették a
halottszemlét. Hír szerint Theodorovics bel-
ügyminiszter súlyosan megsebesült, de nem
halt meg. A vérfürdő kezdetére egy ágyu-
lövés adta meg a jelet.

Páris, jun. 11.

A Havas-ügynökség jelenti: Mikor a képvise-
lők a kamarába érkeztek és megtudták a bel-
grádi eseményeket, meglepte őket az események
hirtelen bekövetkezése, minán azokat semmisen
sejtette. A kamarában általában azt hiszik,
hogy ezek az események nem lesznek hátrányos
befolyással az európai politikára.

Páris, jun. 11.

Ma delután a szerb követséghez az új szerb
kormány által aláírt sifirozott távirat érkezett,
amely megerősíti a már ismert eseményeket és
azt mondja, hogy Belgrádban és az egész
Szerbiában teljes a nyugalom. Delessé külügy-
miniszter delután a szerb követségbe ment, hogy
a király halála alkalmából kifejezze a francia
kormány részvétét.

Zimony, jun. 11.

Belgrád városa mindenütt nemzeti lobo-
gókban van disztve. A konakot a katonaság
megszállva tartja. A konak kertjében az
épületből ledohált holmik láthatók, melyeket
az öldökös közhöz a viaskodók lehánytak.
Többek közt egy tisztisapka, fehér keztyű
és más ruhánemi hever ott. A lakóház ut-
czára nyíló részén az ablakok be vannak
lörve, a függönyök leszakadva és a zsalu-
gáterek át vannak törve. Egy ablak, amelyet
rámasztól körtek, leestett a palotából a ko-
nak előtti kis parkba. Mindezzel arra vall, hogy
a megtámadottak elszántan védekeztek.
Delelőtt ágyúk is állottak a konak
előtt, most azonban már csak huszárság és
gyalogság őrzi. Reggel sőt és hort osz-
lították ki a katonák között az utcákon csapa-
rútt hordókból, mintegy áldomást íván. Del-
előtt valamennyi üzlet zárva volt, de delután
egyes kereskedők kinyitották boltjaikat. A
lakosságon a meghatottságnak legesekélyebb
jele sem mutatkozik még az általános em-
beri érzéseknek sem igen adnak kifejezést.
A kávéházak, sörösök tömve vannak
emberekkel. A katonaságot, mikoregység esap-
pat felváltja a másikat, katonai zenekar ve-
zeti, utána pedig gyermeközök haladnak élén-
ken eljenzve. Egyes csoportok zászlókkal
vonulnak a város utcáin át, jelentőség nél-
küli dolgokat kiabálva. Senkisen tudja
mit hoz a jövő. Az összeesküvők
tegnap este a Kalimagnán-kertben ta-
lálkoztak, ahol a dolgok újbol megbeszéltek.
Közük voltak a Nissből ideérkezett tiszték
is. Éjjel után fél 1 óráig a királyi pár a
királyné testvérével, továbbá Petrovics Lázár
és Naumovics szolgálattelévő tiszt-
tel együtt vacsoráltak, miközben a katonai
zene játszott. Ezután a királyi pár aludni
tért. A királyné testvérei pedig lakásukba
koocsoltak. Fél 2 órakerültent az összeesküvők
tek a konak elé mentek, az őt elküldték a
kaputól és az udvarra rohantak. Itt az egyik
ő ellenszegülni akart, de lelőtték. A lak-
osztályok fokapuit Naumovics, aki részec
volt az összeesküvésben, belülről kinyitotta,
mire a tiszték a nagy termekbe rohantak. A há-
lószoza ajtajához érkezve, Naumovics felszó-
lította a királyt, hogy nyissa ki az ajtót. A király
erélyes hangon felelt vissza. Az összeeskü-
vők erre, miután kardjukkal az ajtót fel-
szelteni nem tudták, balták után kiabáltak
majd az ajtót a magukkal hozott dinamittal
felrobbantották. Allítólag ennél a robbantás-
nál lelve volna Naumovics a halálát. Más
verzió szerint a király lőtte agyon Naumo-
vicsot, midőn ez felszóltotta őt, hogy írja
alá a lemondó okmányt. Egy harmadik
verzió szerint Petrovics Lázár, aki a királyt
védte, lőtte le Naumovicsot, mire a tiszték
agyonlőtték Petrovicsot. Az összeesküvők
feltörvén az ajtót, a szobába rohantak és
számtalan lövést tettek a királyra. A ki-
rályné meggyilkolásának részleteiről még mit
sem lehet tudni. Teste össze van vagdalva.
Ugy a király, mint a királyné holttestét az
erkélyről az udvarra hajtották és az esés
következtében a király halántékán sza-
kított seb támadt. Allítólag a ki-
rály ekkor még élt és csak négy óra
után halt meg. Fél három órakerültent az
egész város a konak előtt tolongott, ahol
mind minden be volt fejezte. Világos nappal
Zsivkovics Lyubomir dr. ügyvéd, az Obre-
novicsok esküdt ellensége, udvari kocsin
végigkocsizott a város utcáin, majd a
nemzeti színház előtt fellélt a koocsban és a
következőképen mondta el az összegyűlt
népnek a katasztrófát: Tegnap a király ki
akarta üldözni az országból a királynét, en-
nek azonban a miniszterek ellenszegültek.
A király erre két század katonaságot ren-
delte be, amely, midőn a palotába érkezett,
harcot kezdett a palotáországgal. Ez alkalmal-
mal veszítette életét a királyi pár. Most
szabadok vagyunk!

Eljén a szabad Szerbia! Vége a tiraniz-
musnak!

Markovics Czinezár miniszterelnök hall-
ván a puskalövéseket, lakásából kiment,
mire a katonaság körülvette. A miniszter-
elnök fegyvert fogott védelmére, erre a ka-
tonák agyonlőtték. Ugyanígy járt Theodoro-
vics Veliko miniszter is, a ki, mielőtt lelöt-
ték, számtalan lövéssel vette magát, de egy-
szer sem talált. A többi minisztert, Denis
Pavlet, Zsivanovics Zsivant, Paumovics An-
talt, Marinkovics Milánt és Novakovics Lyu-
bát elfogták, de delután szabadon bocsátották
őket. Hasonlóképpen szabadon bocsátották
a márczius 23-iki tüntetés alkalmával elfo-
gott szocialistákat is. Ma már több kiutasított
egyén tért vissza Belgrádba, köztük Profics
Zsika lapszerkesztő is, a ki jó barátja Avaku-
movics miniszterelnöknek és tehetségese írő. A
megjelent lapok, a melyek kétszerez áron kap-
hatók, helyeslik a történetek. A radikáli-
sok lapjai a legdurvább kifejezésekkel ille-
tik a királyi párt és azt mondják, hogy a
királyi párnak már egyáltalán nem volt bá-
rája Szerbiában; a király a tisztekkel a
legitimálabb módon bánt, a hadiaskól Sal-
bera akarta át helyezni s ezért is ingerültek
fel ellene. Az elégtelenség főoka mégis a
legutóbbi botrányos választás volt. Az új
kabinet proklamációja szerint a skupstina a
szénatussal együtt 16-án ül össze, amikor
is határozni fognak a jövődőről. A minisz-
terium az 1901. évi alkotmányt állítja vissza
és annak alapján választott képviselők
és szenátorok jönnek a nagy skupstinába.

Zimony, jun. 11.

(Éjjel 12 óra 30 p.)
Egyesek köztársaság behozataláról beszél-
nek, mások pedig Karagyorgyevics vissza-
térését kívánják. Legvalószínűbb is, hogy az
utóbbi fog megtörténni, ha a nagyhatalmak
belegyeznek. Az az állítás, hogy a királyi
pár a padlásra menekült, valótlan. Most est-
ig minden esendes a városban. A Lyune-
vicza testvérek az éjjel szándékoznak el-
temetni. Felütnő a lakosság magaviselete. Még
a pünkösdi ünnepek alatt megtartott nagy da-
lárdá ünnepélyen a legmelegebb órációkban
részesítette a királyi párt, különösen mikor
a cirzkusz-épületben a verseny-hangversenyen
megjelent, most czinkusban fogadja az ese-
ményeket és még mulat is a történeten.
Általános beszélők, hogy a királyi párnak
nem voltak már barátai és nem is esoda, a
mi történt. Egy kereskedőt Theodorovics volt
belügyminiszter és leánya, mikor reggel ki-
jötték megtudandó, hogy mi történt, revol-
verekkel megsebesítettek.

A kereskedők vesztesége igen nagy. A
posta és távirda hivatal működése szünetel
és így az országból semmiféle hír sem ér-
kezik. Ennek okát senkisen tudja. Karagy-
orgyevics herceg mindeddig nincsen
Szerbiában.

Zimony, jun. 11.

(Éjjel 12 óra.)
Belgrád városa mindenütt nemzeti lobo-
gókban van disztve. A konakot a katonaság
megszállva tartja. A konak kertjében az
épületből ledohált holmik láthatók, melyeket
az öldökös közhöz a viaskodók lehánytak.
Többek közt egy tisztisapka, fehér keztyű
és más ruhánemi hever ott. A lakóház ut-
czára nyíló részén az ablakok be vannak
lörve, a függönyök leszakadva és a zsalu-
gáterek át vannak törve. Egy ablak, amelyet
rámasztól körtek, leestett a palotából a ko-
nak előtti kis parkba. Mindezzel arra vall, hogy
a megtámadottak elszántan védekeztek.
Delelőtt ágyúk is állottak a konak
előtt, most azonban már csak huszárság és
gyalogság őrzi. Reggel sőt és hort osz-
lították ki a katonák között az utcákon csapa-
rútt hordókból, mintegy áldomást íván. Del-
előtt valamennyi üzlet zárva volt, de delután
egyes kereskedők kinyitották boltjaikat. A
lakosságon a meghatottságnak legesekélyebb
jele sem mutatkozik még az általános em-
beri érzéseknek sem igen adnak kifejezést.
A kávéházak, sörösök tömve vannak
emberekkel. A katonaságot, mikoregység esap-
pat felváltja a másikat, katonai zenekar ve-
zeti, utána pedig gyermeközök haladnak élén-
ken eljenzve. Egyes csoportok zászlókkal
vonulnak a város utcáin át, jelentőség nél-
küli dolgokat kiabálva. Senkisen tudja
mit hoz a jövő. Az összeesküvők
tegnap este a Kalimagnán-kertben ta-
lálkoztak, ahol a dolgok újbol megbeszéltek.
Közük voltak a Nissből ideérkezett tiszték
is. Éjjel után fél 1 óráig a királyi pár a
királyné testvérével, továbbá Petrovics Lázár
és Naumovics szolgálattelévő tiszt-
tel együtt vacsoráltak, miközben a katonai
zene játszott. Ezután a királyi pár aludni
tért. A királyné testvérei pedig lakásukba
koocsoltak. Fél 2 órakerültent az összeesküvők
tek a konak elé mentek, az őt elküldték a
kaputól és az udvarra rohantak. Itt az egyik
ő ellenszegülni akart, de lelőtték. A lak-
osztályok fokapuit Naumovics, aki részec
volt az összeesküvésben, belülről kinyitotta,
mire a tiszték a nagy termekbe rohantak. A há-
lószoza ajtajához érkezve, Naumovics felszó-
lította a királyt, hogy nyissa ki az ajtót. A király
erélyes hangon felelt vissza. Az összeeskü-
vők erre, miután kardjukkal az ajtót fel-
szelteni nem tudták, balták után kiabáltak
majd az ajtót a magukkal hozott dinamittal
felrobbantották. Allítólag ennél a robbantás-
nál lelve volna Naumovics a halálát. Más
verzió szerint a király lőtte agyon Naumo-
vicsot, midőn ez felszóltotta őt, hogy írja
alá a lemondó okmányt. Egy harmadik
verzió szerint Petrovics Lázár, aki a királyt
védte, lőtte le Naumovicsot, mire a tiszték
agyonlőtték Petrovicsot. Az összeesküvők
feltörvén az ajtót, a szobába rohantak és
számtalan lövést tettek a királyra. A ki-
rályné meggyilkolásának részleteiről még mit
sem lehet tudni. Teste össze van vagdalva.
Ugy a király, mint a királyné holttestét az
erkélyről az udvarra hajtották és az esés
következtében a király halántékán sza-
kított seb támadt. Allítólag a ki-
rály ekkor még élt és csak négy óra
után halt meg. Fél három órakerültent az
egész város a konak előtt tolongott, ahol
mind minden be volt fejezte. Világos nappal
Zsivkovics Lyubomir dr. ügyvéd, az Obre-
novicsok esküdt ellensége, udvari kocsin
végigkocsizott a város utcáin, majd a
nemzeti színház előtt fellélt a koocsban és a
következőképen mondta el az összegyűlt
népnek a katasztrófát: Tegnap a király ki
akarta üldözni az országból a királynét, en-
nek azonban a miniszterek ellenszegültek.
A király erre két század katonaságot ren-
delte be, amely, midőn a palotába érkezett,
harcot kezdett a palotáországgal. Ez alkalmal-
mal veszítette életét a királyi pár. Most
szabadok vagyunk!

Zimony, jun. 11.

(Éjjel 12 óra.)
Belgrád városa mindenütt nemzeti lobo-
gókban van disztve. A konakot a katonaság
megszállva tartja. A konak kertjében az
épületből ledohált holmik láthatók, melyeket
az öldökös közhöz a viaskodók lehánytak.
Többek közt egy tisztisapka, fehér keztyű
és más ruhánemi hever ott. A lakóház ut-
czára nyíló részén az ablakok be vannak
lörve, a függönyök leszakadva és a zsalu-
gáterek át vannak törve. Egy ablak, amelyet
rámasztól körtek, leestett a palotából a ko-
nak előtti kis parkba. Mindezzel arra vall, hogy
a megtámadottak elszántan védekeztek.
Delelőtt ágyúk is állottak a konak
előtt, most azonban már csak huszárság és
gyalogság őrzi. Reggel sőt és hort osz-
lították ki a katonák között az utcákon csapa-
rútt hordókból, mintegy áldomást íván. Del-
előtt valamennyi üzlet zárva volt, de delután
egyes kereskedők kinyitották boltjaikat. A
lakosságon a meghatottságnak legesekélyebb
jele sem mutatkozik még az általános em-
beri érzéseknek sem igen adnak kifejezést.
A kávéházak, sörösök tömve vannak
emberekkel. A katonaságot, mikoregység esap-
pat felváltja a másikat, katonai zenekar ve-
zeti, utána pedig gyermeközök haladnak élén-
ken eljenzve. Egyes csoportok zászlókkal
vonulnak a város utcáin át, jelentőség nél-
küli dolgokat kiabálva. Senkisen tudja
mit hoz a jövő. Az összeesküvők
tegnap este a Kalimagnán-kertben ta-
lálkoztak, ahol a dolgok újbol megbeszéltek.
Közük voltak a Nissből ideérkezett tiszték
is. Éjjel után fél 1 óráig a királyi pár a
királyné testvérével, továbbá Petrovics Lázár
és Naumovics szolgálattelévő tiszt-
tel együtt vacsoráltak, miközben a katonai
zene játszott. Ezután a királyi pár aludni
tért. A királyné testvérei pedig lakásukba
koocsoltak. Fél 2 órakerültent az összeesküvők
tek a konak elé mentek, az őt elküldték a
kaputól és az udvarra rohantak. Itt az egyik
ő ellenszegülni akart, de lelőtték. A lak-
osztályok fokapuit Naumovics, aki részec
volt az összeesküvésben, belülről kinyitotta,
mire a tiszték a nagy termekbe rohantak. A há-
lószoza ajtajához érkezve, Naumovics felszó-
lította a királyt, hogy nyissa ki az ajtót. A király
erélyes hangon felelt vissza. Az összeeskü-
vők erre, miután kardjukkal az ajtót fel-
szelteni nem tudták, balták után kiabáltak
majd az ajtót a magukkal hozott dinamittal
felrobbantották. Allítólag ennél a robbantás-
nál lelve volna Naumovics a halálát. Más
verzió szerint a király lőtte agyon Naumo-
vicsot, midőn ez felszóltotta őt, hogy írja
alá a lemondó okmányt. Egy harmadik
verzió szerint Petrovics Lázár, aki a királyt
védte, lőtte le Naumovicsot, mire a tiszték
agyonlőtték Petrovicsot. Az összeesküvők
feltörvén az ajtót, a szobába rohantak és
számtalan lövést tettek a királyra. A ki-
rályné meggyilkolásának részleteiről még mit
sem lehet tudni. Teste össze van vagdalva.
Ugy a király, mint a királyné holttestét az
erkélyről az udvarra hajtották és az esés
következtében a király halántékán sza-
kított seb támadt. Allítólag a ki-
rály ekkor még élt és csak négy óra
után halt meg. Fél három órakerültent az
egész város a konak előtt tolongott, ahol
mind minden be volt fejezte. Világos nappal
Zsivkovics Lyubomir dr. ügyvéd, az Obre-
novicsok esküdt ellensége, udvari kocsin
végigkocsizott a város utcáin, majd a
nemzeti színház előtt fellélt a koocsban és a
következőképen mondta el az összegyűlt
népnek a katasztrófát: Tegnap a király ki
akarta üldözni az országból a királynét, en-
nek azonban a miniszterek ellenszegültek.
A király erre két század katonaságot ren-
delte be, amely, midőn a palotába érkezett,
harcot kezdett a palotáországgal. Ez alkalmal-
mal veszítette életét a királyi pár. Most
szabadok vagyunk!

Zimony, jun. 11.

(Éjjel 12 óra.)
Belgrád városa mindenütt nemzeti lobo-
gókban van disztve. A konakot a katonaság
megszállva tartja. A konak kertjében az
épületből ledohált holmik láthatók, melyeket
az öldökös közhöz a viaskodók lehánytak.
Többek közt egy tisztisapka, fehér keztyű
és más ruhánemi hever ott. A lakóház ut-
czára nyíló részén az ablakok be vannak
lörve, a függönyök leszakadva és a zsalu-
gáterek át vannak törve. Egy ablak, amelyet
rámasztól körtek, leestett a palotából a ko-
nak előtti kis parkba. Mindezzel arra vall, hogy
a megtámadottak elszántan védekeztek.
Delelőtt ágyúk is állottak a konak
előtt, most azonban már csak huszárság és
gyalogság őrzi. Reggel sőt és hort osz-
lították ki a katonák között az utcákon csapa-
rútt hordókból, mintegy áldomást íván. Del-
előtt valamennyi üzlet zárva volt, de delután
egyes kereskedők kinyitották boltjaikat. A
lakosságon a meghatottságnak legesekélyebb
jele sem mutatkozik még az általános em-
beri érzéseknek sem igen adnak kifejezést.
A kávéházak, sörösök tömve vannak
emberekkel. A katonaságot, mikoregység esap-
pat felváltja a másikat, katonai zenekar ve-
zeti, utána pedig gyermeközök haladnak élén-
ken eljenzve. Egyes csoportok zászlókkal
vonulnak a város utcáin át, jelentőség nél-
küli dolgokat kiabálva. Senkisen tudja
mit hoz a jövő. Az összeesküvők
tegnap este a Kalimagnán-kertben ta-
lálkoztak, ahol a dolgok újbol megbeszéltek.
Közük voltak a Nissből ideérkezett tiszték
is. Éjjel után fél 1 óráig a királyi pár a
királyné testvérével, továbbá Petrovics Lázár
és Naumovics szolgálattelévő tiszt-
tel együtt vacsoráltak, miközben a katonai
zene játszott. Ezután a királyi pár aludni
tért. A királyné testvérei pedig lakásukba
koocsoltak. Fél 2 órakerültent az összeesküvők
tek a konak elé mentek, az őt elküldték a
kaputól és az udvarra rohantak. Itt az egyik
ő ellenszegülni akart, de lelőtték. A lak-
osztályok fokapuit Naumovics, aki részec
volt az összeesküvésben, belülről kinyitotta,
mire a tiszték a nagy termekbe rohantak. A há-
lószoza ajtajához érkezve, Naumovics felszó-
lította a királyt, hogy nyissa ki az ajtót. A király
erélyes hangon felelt vissza. Az összeeskü-
vők erre, miután kardjukkal az ajtót fel-
szelteni nem tudták, balták után kiabáltak
majd az ajtót a magukkal hozott dinamittal
felrobbantották. Allítólag ennél a robbantás-
nál lelve volna Naumovics a halálát. Más
verzió szerint a király lőtte agyon Naumo-
vicsot, midőn ez felszóltotta őt, hogy írja
alá a lemondó okmányt. Egy harmadik
verzió szerint Petrovics Lázár, aki a királyt
védte, lőtte le Naumovicsot, mire a tiszték
agyonlőtték Petrovicsot. Az összeesküvők
feltörvén az ajtót, a szobába rohantak és
számtalan lövést tettek a királyra. A ki-
rályné meggyilkolásának részleteiről még mit
sem lehet tudni. Teste össze van vagdalva.
Ugy a király, mint a királyné holttestét az
erkélyről az udvarra hajtották és az esés
következtében a király halántékán sza-
kított seb támadt. Allítólag a ki-
rály ekkor még élt és csak négy óra
után halt meg. Fél három órakerültent az
egész város a konak előtt tolongott, ahol
mind minden be volt fejezte. Világos nappal
Zsivkovics Lyubomir dr. ügyvéd, az Obre-
novicsok esküdt ellensége, udvari kocsin
végigkocsizott a város utcáin, majd a
nemzeti színház előtt fellélt a koocsban és a
következőképen mondta el az összegyűlt
népnek a katasztrófát: Tegnap a király ki
akarta üldözni az országból a királynét, en-
nek azonban a miniszterek ellenszegültek.
A király erre két század katonaságot ren-
delte be, amely, midőn a palotába érkezett,
harcot kezdett a palotáországgal. Ez alkalmal-
mal veszítette életét a királyi pár. Most
szabadok vagyunk!

Zimony, jun. 11.

(Éjjel 12 óra.)
Belgrád városa mindenütt nemzeti lobo-
gókban van disztve. A konakot a katonaság
megszállva tartja. A konak kertjében az
épületből ledohált holmik láthatók, melyeket
az öldökös közhöz a viaskodók lehánytak.
Többek közt egy tisztisapka, fehér keztyű
és más ruhánemi hever ott. A lakóház ut-
czára nyíló részén az ablakok be vannak
lörve, a függönyök leszakadva és a zsalu-
gáterek át vannak törve. Egy ablak, amelyet
rámasztól körtek, leestett a palotából a ko-
nak előtti kis parkba. Mindezzel arra vall, hogy
a megtámadottak elszántan védekeztek.
Delelőtt ágyúk is állottak a konak
előtt, most azonban már csak huszárság és
gyalogság őrzi. Reggel sőt és hort osz-
lították ki a katonák között az utcákon csapa-
rútt hordókból, mintegy áldomást íván. Del-
előtt valamennyi üzlet zárva volt, de delután
egyes kereskedők kinyitották boltjaikat. A
lakosságon a meghatottságnak legesekélyebb
jele sem mutatkozik még az általános em-
beri érzéseknek sem igen adnak kifejezést.
A kávéházak, sörösök tömve vannak
emberekkel. A katonaságot, mikoregység esap-
pat felváltja a másikat, katonai zenekar ve-
zeti, utána pedig gyermeközök haladnak élén-
ken eljenzve. Egyes csoportok zászlókkal
vonulnak a város utcáin át, jelentőség nél-
küli dolgokat kiabálva. Senkisen tudja
mit hoz a jövő. Az összeesküvők
tegnap este a Kalimagnán-kertben ta-
lálkoztak, ahol a dolgok újbol megbeszéltek.
Közük voltak a Nissből ideérkezett tiszték
is. Éjjel után fél 1 óráig a királyi pár a
királyné testvérével, továbbá Petrovics Lázár
és Naumovics szolgálattelévő tiszt-
tel együtt vacsoráltak, miközben a katonai
zene játszott. Ezután a királyi pár aludni
tért. A királyné testvérei pedig lakásukba
koocsoltak. Fél 2 órakerültent az összeesküvők
tek a konak elé mentek, az őt elküldték a
kaputól és az udvarra rohantak. Itt az egyik
ő ellenszegülni akart, de lelőtték. A lak-
osztályok fokapuit Naumovics, aki részec
volt az összeesküvésben, belülről kinyitotta,
mire a tiszték a nagy termekbe rohantak. A há-
lószoza ajtajához érkezve, Naumovics felszó-
lította a királyt, hogy nyissa ki az ajtót. A király
erélyes hangon felelt vissza. Az összeeskü-
vők erre, miután kardjukkal az ajtót fel-
szelteni nem tudták, balták után kiabáltak
majd az ajtót a magukkal hozott dinamittal
felrobbantották. Allítólag ennél a robbantás-
nál lelve volna Naumovics a halálát. Más
verzió szerint a király lőtte agyon Naumo-
vicsot, midőn ez felszóltotta őt, hogy írja
alá a lemondó okmányt. Egy harmadik
verzió szerint Petrovics Lázár, aki a királyt
védte, lőtte le Naumovicsot, mire a tiszték
agyonlőtték Petrovicsot. Az összeesküvők
feltörvén az ajtót, a szobába rohantak és
számtalan lövést tettek a királyra. A ki-
rályné meggyilkolásának részleteiről még mit
sem lehet tudni. Teste össze van vagdalva.
Ugy a király, mint a királyné holttestét az
erkélyről az udvarra hajtották és az esés
következtében a király halántékán sza-
kított seb támadt. Allítólag a ki-
rály ekkor még élt

